

FINANCIËLE JAARVERSLAG 2020

Financieel Jaarverslag **2020**

Inhoud

Voorwoord	5
Financieel beleid	6
Kerninformatie van de VNG	16
Samenstelling bestuur en directie VNG	18
Enkelvoudige jaarrekening 2020	19
Enkelvoudige balans per 31 december 2020	20
Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2020	22
Toelichting algemeen	24
Toelichting op de enkelvoudige balans	30
Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten	40
Geconsolideerde jaarrekening 2020	51
Geconsolideerde balans per 31 december 2020	52
Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2020	54
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	56
Toelichting op de geconsolideerde balans	57
Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten	60
Overzicht mutatie eigen vermogen	63
Overige gegevens	65
Overige zaken betreffende de jaarrekening	66
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	67

Voorwoord

In het coronajaar 2020 hebben medewerkers van de VNG hard gewerkt aan het ondersteunen van gemeenten bij het uitvoeren van de coronamaatregelen van het kabinet. Ook heeft de VNG zich ingespannen voor compensatie door het rijk van de extra kosten die gemeenten hiervoor moesten maken.

Naast het extra werk ging ook het gewone werk door, waaronder het voorbereiden van de inzet van de VNG voor de kabinetsformatie van 2020, gericht op financiën op orde, betere interbestuurlijke verhoudingen, het aanbod van gemeenten in het fysiek domein, en het versterken van de uitvoering. Ons gebouw, de Willemschhof, was een groot deel van het jaar gesloten, medewerkers werkten thuis. Dit heeft geen problemen opgeleverd.

In april 2020 trad Leonard Geluk aan als algemeen directeur na het vertrek van Jantine Kriens. Bij VNG Realisatie vertrok Hugo Aalders als directeur. De zittende directeur Informatiesamenleving, Nathan Ducastel, neemt zijn taken waar. Plaatsvervangend algemeen directeur Pieter Jeroense doet zolang de beleidstaken lokale democratie en veiligheid.

Corona heeft geen noemenswaardige invloed gehad op het financieel resultaat van de vereniging. Dit kwam in 2020 uit op € 0,16 miljoen negatief. Dit is een verbetering van 0,300 miljoen ten opzichte van 2019. Er zijn zowel mee- als tegenvallers. Zo zijn ten opzichte van 2019 de baten relatief meer gestegen dan de lasten. Het resultaat uit de effectenportefeuille is hoger, maar is het resultaat van de deelnemingen aanzienlijk gedaald.

Dit is vooral toe te schrijven aan de gedaalde inkomsten bij Congres- en Studiecentrum VNG B.V.. Dit bedrijf kreeg zware klappen door het stilvallen van de bezoekerseconomie. Het grootste deel van de fysieke congressen en trainingen moest worden afgelast, of online worden georganiseerd. Dit leidt tot meer werk en veel minder opbrengsten.

Dit financieel jaarverslag is opgesteld volgens het in 2019 ingezette begrotingsbeleid met een combinatie van een lichte stijging van de contributie en een geleidelijke afbouw van de financiële reserves. Uiteraard is dit financieel jaarverslag opgesteld conform de richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

*Jan van Zanen,
Voorzitter Vereniging van Nederlandse Gemeenten*

Financieel beleid

Het financieel beleid richt zich in 2020 evenals voorgaande jaren op een stabiele begroting en het altijd kunnen voldoen aan (betalings-)verplichtingen. Op basis van de in de ALV van juni 2018 vastgestelde contributiesystematiek (en daaruit volgende begrotingsgrondslagen) wordt de bestemming van het resultaat van de bedrijven en beleggingsportefeuille bij het vaststellen van de jaarrekening in de ALV vastgesteld.

In de nieuwe meerjarige begrotingssystematiek is gekozen voor een combinatie van een lichte contributiestijging en een geleidelijke afbouw van de financiële reserves. In de toelichting op het contributievoorstel is geconstateerd dat het voor een stabiele begroting en een transparante verantwoording nodig is dat de basisactiviteiten (de kernorganisatie) uiteindelijk worden gedekt uit structurele inkomsten. Om die reden is besloten om de VNG-begroting weer in evenwicht te brengen door over een reeks van jaren een mix van (extra) contributieverhoging en inzet van vermogen in te zetten. Zolang de 100% dekking vanuit de contributie nog niet is gerealiseerd, wordt een deel van het vermogen ingezet om het gat met de werkelijke kosten te dichten.

In de begroting 2020 is ook met bovenstaande kaders gewerkt.

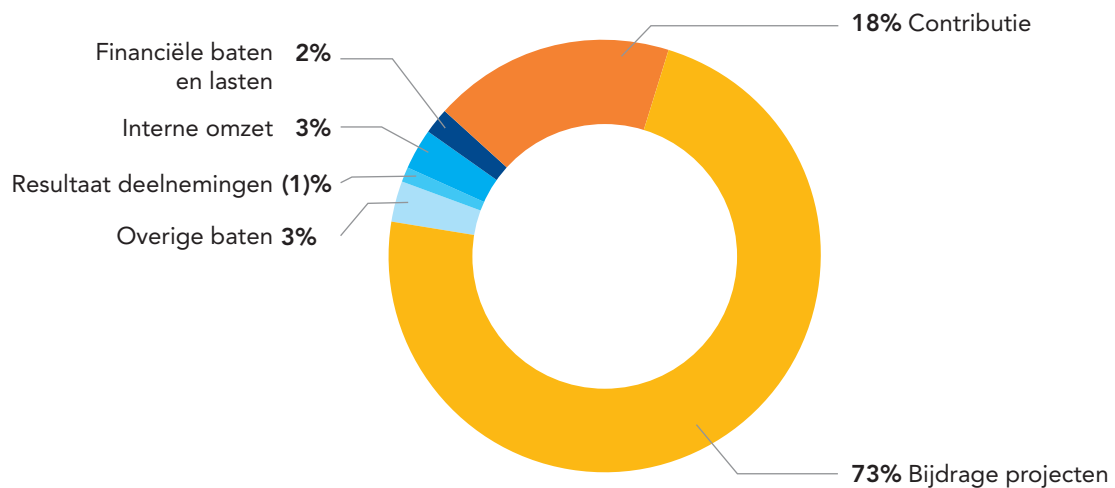
De opgenomen baten en lasten in de begroting

Bij het opstellen van de VNG-Begroting 2020 zijn de volgende uitgangspunten centraal gesteld.

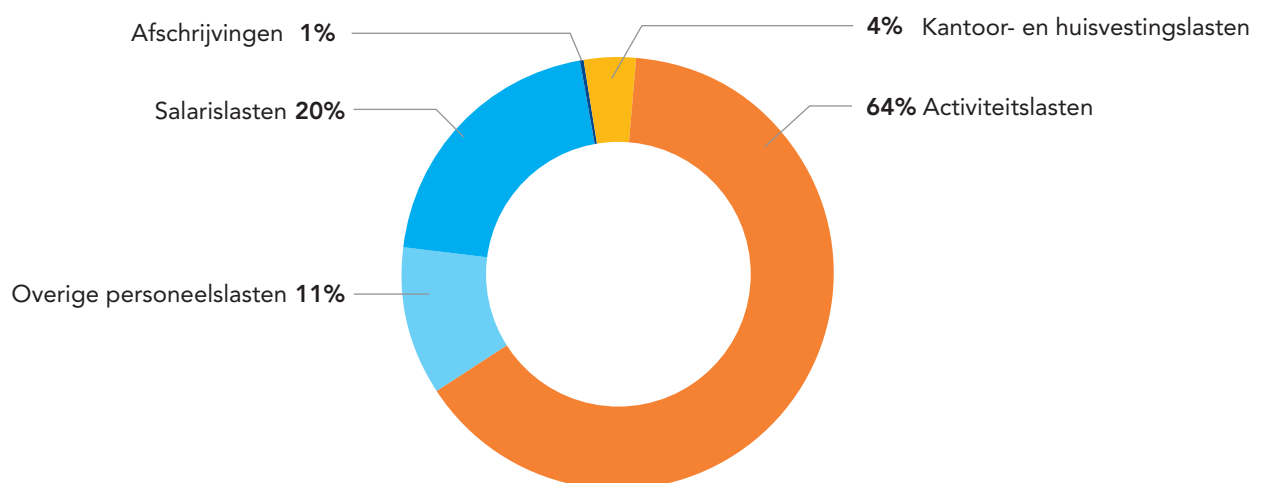
- Toekomstbestendige begroting
Hierin is het voorstel verwerkt voor een mix van contributieverhoging en de inzet van eigen vermogen.
- De begroting als sturingsinstrument
In 2020 heeft de VNG een begroting die kan worden ingezet als sturingsinstrument, passend bij een wendbare organisatie. Het toevoegen van een meerjarenperspectief in de begroting geeft de mogelijkheid eerder te sturen op het gewenste resultaat. Periodiek wordt er ook gerapporteerd op basis van de begroting.
- Naar een regierol
De begroting is in de afgelopen jaren meer dan verdubbeld door de activiteiten binnen het Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering en de projecten gefinancierd vanuit rijks-subsidies. Daardoor is het noodzakelijk om verdere integratie en samenwerking te bewerkstelligen op concernniveau.

De samenstelling van de baten en lasten van de VNG

De Vereniging streeft in haar begroting naar een volledige dekking van de kernorganisatie uit de contributie. Naast de contributie en de inzet van het eigen vermogen zijn er ook andere bronnen waaruit de kosten van de organisatie als geheel worden gedekt. Ook subsidies en bijdragen aan het Fonds GGU vormen een wezenlijke bron van inkomsten.

De lasten worden onderverdeeld in salarislasten, overige personeelslasten en de overige vaste lasten (zoals huisvestingskosten, ICT en overige kantoorkosten). Dit zijn de totale lasten die verder in de jaarrekening worden toegelicht.

In de begroting 2020 is ook met bovenstaande kaders gewerkt. Het contributievoorstel is in 2020 een voortzetting van de vastgestelde contributiestructuur; een afbouw van het vermogen tot een passend weerstandsniveau en daaraan gekoppeld een volledige dekking van de kernorganisatie uit de contributie. Naast de contributie en de inzet van het eigen vermogen zijn er ook andere bronnen waaruit de kosten van de organisatie als geheel worden gedekt. Subsidies en bijdragen aan het fonds GGU vormen een wezenlijke bron van inkomsten. Het tekort in de begroting 2020 bedraagt € 5,13 miljoen en zal gedekt worden uit het vermogen van de VNG. In de begroting 2020 is rekening gehouden met dezelfde basis personeelsbezetting als in 2019. Evenals in 2019 is in de begroting 2020 geen rekening gehouden met de resultaten uit de effectenportefeuille en de deelnemingen.

Beleggingsportefeuille

De VNG heeft in het verleden besloten om een beleggingsportefeuille aan te houden voor vermogen dat niet op korte termijn aangesproken hoeft te worden. Het beleggingsbeleid is gericht op een horizon van 5 tot 10 jaar. De langjarige doelstelling van de beleggingen is een stabiele vermogensontwikkeling met een gemiddeld jaar rendement van circa 4%. Ten opzichte

van het voorgaande jaar is de effectenportefeuille, inclusief saldo rekening courant, met 2,6% in omvang toegenomen. De toegenomen omvang van de effectenportefeuille wordt voor 38,5% gevonden in de ongerealiseerde waarde (koersresultaten) en voor 61,5% gevonden in gerealiseerde waarden (dividenden). Gezien de samenstelling van de effectenportefeuille heeft de VNG er vertrouwen in dat de beleggingsportefeuille rendabel blijft en dat het gewenste rendement van 4% langjarig gehaald wordt.

Waarde beleggingsportefeuille

De waarde van de beleggingsportefeuille ultimo 2020 komt uit op € 63,385 miljoen. Dit is inclusief het saldo rekening courant (€ 1,936 miljoen) dat de beheerder van de beleggingsportefeuille gebruikt voor aan- en verkopen.

Samenstelling resultaat beleggingsportefeuille

Het beleggingsresultaat bepaalt de toe en afname van de waarde van de portefeuille op de balans. Het resultaat op de beleggingsportefeuille na aftrek van management en custodiankosten bedraagt € 4,908 miljoen. Dit is als volgt samengesteld (* € 1.000)

Coupon	0	
Dividenden (na dividendbelasting)	1.018	
Rente	<u>0</u>	
Netto inkomsten		1.018
Overige lasten effectenportefeuille		(3)
Koersresultaat		<u>637</u>
Beleggingsresultaat		<u>1.652</u>

Het cumulatieve ongerealiseerde resultaat ultimo 2020 (= de herwaarderingsreserve) bedraagt € 5.595 miljoen positief.

Het percentuele resultaat van de effecten portefeuille 2020 komt hiermee uit op 2,7%. De voor de portefeuille overeengekomen benchmark kwam uit op 3,5%. Het beleggingsresultaat blijft dus met 0,7% achter ten opzichte van de benchmark.

Sturen op liquiditeitspositie en werkkapitaal

Liquiditeitspositie

De Vereniging wil op het gebied van liquiditeitsbeheer 'in control' zijn. Het uitgangspunt is dat het liquiditeitssaldo van het rente- en saldocompensabel stelsel niet onder nul mag dalen.

Dit wordt bereikt door:

- het jaarlijks opstellen van een kasstroomoverzicht op basis van de geconsolideerde jaarrekening;
- het beheersen van de jaarlijks toegestane investeringen;
- het streven naar een voorspelbaar en optimaal winstuitkeringsbeleid van de door de VNG (in) direct gehouden bedrijven;
- het periodiek verkopen van een deel van de effectenportefeuille indien nodig voor een aanvaardbare liquiditeitspositie;
- het maximaal gebruiken van de voordelen van het rente- en saldocompensabel stelsel (RCS);
- een goede en adequate informatievoorziening.

De Vereniging maakt met haar 100% deelnemingen gebruik van het rente- en saldocompensabel stelsel bij haar thuisbankier. Dit betekent dat de bank slechts één saldo beziet voor de renteberekening, te weten het saldo van de gezamenlijke rekeningen.

De liquiditeitspositie is het saldo van de liquide middelen en de kortlopende schulden aan kredietinstellingen. Ultimo 2020 bedraagt de liquiditeitspositie van de Vereniging € 26,031 miljoen. Vorig jaar kwam het saldo uit op € 28,603 miljoen.

Vermogen en solvabiliteit

De solvabiliteit wordt gebruikt om inzicht te krijgen in de financiële gezondheid van de organisatie op langere termijn. Dit kengetal geeft aan in hoeverre met het vermogen de kortlopende alsook de langlopende schulden kunnen worden terugbetaald. De solvabiliteitsratio van de Vereniging uitgedrukt als percentage van het eigen vermogen bedraagt per balansdatum 2020, 44,13% (46,79% per balansdatum 2019). De ten opzichte van 2019 verminderde solvabiliteitsratio wordt veroorzaakt door de daling van het Eigen Vermogen en een stijging van de kortlopende schulden. De daling van Eigen Vermogen wordt veroorzaakt door de daling van de herwaarderingsreserve en het negatieve resultaat van de VNG. De solvabiliteitsratio bij de Vereniging wordt hiermee solide geacht.

De VNG heeft als gevolg van de verkoop in het verleden van enkele panden en het resultaat van haar deelnemingen een vrij vermogen, dat in een effectenportefeuille wordt aangehouden. Tot en met 2018 werd het rendement op het vermogen gebruikt als aanvulling op de contributie. Vanaf 2019 wordt het rendement op de effectenportefeuille niet begroot en uitgegeven in het boekjaar, maar wordt de bestemming van het rendement meegenomen bij de vaststelling van de jaarrekening.

Vanaf 2019 wordt geleidelijk de contributie verhoogd met 1% per jaar. Dit wordt gedaan onder gelijktijdige afbouw van het vermogen. Zolang de contributie niet dekkend is zal het tekort uit het vermogen worden onttrokken, zoals afgesproken bij de ALV 2018.

Het vermogen wordt aangehouden om de volgende reden:

- Het vermogen wordt aangehouden om de gevolgen van toekomstige negatieve begrotingen op te vangen. Deze zijn ontstaan door de financiering van de renovatie van de Willems-hof in 2009. In 2007 is namelijk besloten de lasten als gevolg van herhuisvesting ten laste van het eigen vermogen te laten komen. Dit geschiedt door middel van het begroten van een verlies gelijk aan de jaarlijkse afschrijvingslast.
- Daarnaast komt het geregeld voor dat de VNG ten behoeve van grote projecten tijdelijk lasten voorgefinancierd uit het vermogen. Vanaf 2017 wordt om en nabij € 5 miljoen voorgefinancierd voor de gemeentelijke telefonie.
- Voorts dient het vermogen voor het opvangen van onvoorziene lasten die het gevolg zijn van tegenvallers in de eigen bedrijfsvoering en het financieren van tijdelijke uitgaven die niet standaard zijn op te vangen in de begroting maar die wel voorzien in een behoefte bij de leden om actie op bepaalde terreinen te ondernemen.
- Het vermogen dient ook ter dekking van het belangrijkste risico voor de VNG: het WW- en bovenwettelijke WW(BWW)-risico. De VNG is eigenrisicodragers voor de WW en BWW. Het vermogen is nodig in geval de VNG op enig moment sterk zou moeten inkrimpen en aan een groot deel van haar medewerkers een uitkering moet verstrekken. Gemiddeld genomen hebben de medewerkers een opgebouwd WW- en BWW-recht van ongeveer twee keer het jaarsalaris.
- Het vermogen dient ook om aanvullingen van mogelijk negatieve VNG begrotingen op te vangen.
- Het vermogen wordt gebruikt om deelnemingen die in zwaar weer zijn gekomen al dan niet als gevolg externe omstandigheden tijdelijk te ondersteunen.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

De VNG ondersteunt het belang van maatschappelijk verantwoord ondernemen. De VNG ondersteunt veel initiatieven met een maatschappelijk karakter op landelijk en gemeentelijk niveau.

De vermogensbeheerder belegt met engagement. Het engagementproces beoogt verbetering te bewerkstelligen bij ondernemingen en fondsmanagers waar bepaalde ESG-aandachtspunten (Environmental Social & Governance) zijn geconstateerd. Verwezenlijking van de uitgangspunten wordt bereikt door de dialoog aan te gaan met ondernemingen en fondsmanagers die ESG-criteria, die de vermogensbeheerder hanteert, schenden.

Deelnemingen

De deelnemingen die de VNG ultimo 2020 (indirect) aanhoudt zijn de volgende:

- **VNG Diensten B.V.:** Fungeert als houdstermaatschappij van de hieronder vermelde dochterbedrijven. De vennootschap maakt gebruik van de vrijstelling tussenconsolidatie als bedoeld in artikel 2:408 BW. De financiële gegevens van de vennootschap en haar dochtermaatschappijen zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening 2020 van de VNG te Den Haag.
Statutaire directie: L.K. Geluk en P.W. Jeroense. Vestigingsplaats: Den Haag.
- **Congres- en Studiecentrum VNG B.V.** (incl. haar dochter VNG Opleiding en Detachering B.V.): Organiseert congressen, workshops, trainingen en studiebijeenkomsten over gemeentelijke en aanverwante onderwerpen en beleidsterreinen.
Statutaire directie: W.E. Tönjann-Levert. Vestigingsplaats: Den Haag.
- **VNG Risicobeheer B.V.:** Is gericht op risicomanagement bij gemeenten. In deze rol adviseert zij over risicovraagstukken en ontwikkelt verzekeringsproducten voor gemeenten. Onder andere rechtsbijstandverzekeringen voor collegeleden en ambtenaren, vrijwilligersverzekeringen, zorgverzekeringen en ongevallenverzekeringen brandweer. Voorts adviseert VNG Verzekeringen over risicobeheer bij gemeenten.
Statutaire directie: C. Ravensbergen. Vestigingsplaats: Den Haag.
- **VNG International B.V.** (inclusief haar buitenlandse dochter CILG): Werkt aan versterking van het democratisch lokaal bestuur wereldwijd. Het bedrijf ondersteunt Nederlandse en Europese gemeenten bij beleidsinnovatie door gebruik te maken van Europese netwerken. VNG International ondersteunt het internationale werk van Nederlandse gemeenten. Het Servicebureau Europa (een samenwerking van REGR en VNG) is bij VNG International gevestigd.
Statutaire directie: P. Knip. Vestigingsplaats: Den Haag.
- **VNG Realisatie B.V.:** Richt zich op het verbeteren van dienstverlening en bedrijfsvoering van gemeenten ten behoeve van hun burgers en bedrijven. Verder helpt VNG Realisatie gemeenten deel te nemen aan de netwerksamenleving en ontwikkelt VNG Realisatie concepten voor een krachtige bestuur.
Statutaire directie: N. Ducastel. Vestigingsplaats: Den Haag.
- **VNG Naleving B.V.:** Adviseert en ondersteunt gemeenten op het terrein van handhaving en naleving, ter verbetering van de uitvoeringskracht waarbij de zij zich primair richt op het sociale domein en waarbij de zij zich richt op de kennisontwikkeling, innovatie, kennisverspreiding hiervan. Ondersteunt de VNG bij door haar gevoerde programma's op voornoemd terrein.
Statutaire directie: I. G.D. Hoogstrate. Vestigingsplaats: Den Haag.

Resultaatontwikkeling van de Vereniging

De jaarrekening omvat twee jaarrekeningen, de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening. De enkelvoudige cijfers worden aangeduid als de Vereniging, de geconsolideerde gegevens als de VNG.

Op hoofdlijnen is de ontwikkeling van het resultaat van de Vereniging als volgt:

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2019	Begroting 2020	Realisatie 2020	Begroting 2021
Baten	114.091	106.614	123.408	107.721
Lasten	117.218	112.355	126.225	113.078
Bedrijfsresultaat	(3.127)	(5.741)	(2.817)	(5.357)
Financiële baten en lasten	1.041	-	3.152	-
Resultaat deelnemingen	912		(959)	-
Resultaat (voor bestemming)	(1.174)	(5.741)	(624)	(5.357)
Bestemmingsreserve	858	607	608	607
Onverdeeld resultaat	(316)	(5.134)	(16)	(4.750)

In de begroting 2020 is er rekening gehouden met een dekking uit het vermogen € 5,134 miljoen. Daarnaast is in 2020 uit het vermogen € 0,607 miljoen begroot voor:

- De dekking van de renovatie van de Willemshof, besluit genomen in 2007, om de herhuisvesting te financieren uit het eigen vermogen. De jaarlijkse afschrijvingslasten voor de renovatie worden gehaald uit het eigen vermogen.
- In 2018 is de herinrichting van de begane grond voor een bedrag van € 1,500 miljoen begroot en is besloten dat deze ten laste komt van het eigen vermogen. De jaarlijkse afschrijvingslasten worden opgenomen in staat van baten en lasten.

De realisatie van deze activiteiten is € 0,608 miljoen, en als onderdeel van de bestemmingsreserve, opgenomen in de staat van baten en lasten.

Vergelijking realisatie 2020 met begroting 2020

Het resultaat is uitgekomen op € 0,016 miljoen negatief. Het resultaat is daarmee € 5,118 miljoen hoger dan begroot. Het bedrijfsresultaat is € 2,924 miljoen hoger dan begroot. Het resultaat van de deelnemingen en de financiële baten en lasten waren in de begroting niet meegenomen. Het resultaat uit de effectenportefeuille en de deelnemingen bedraagt € 2,193 miljoen.

Het hogere bedrijfsresultaat verklaart deels het positievere resultaat. Het bedrijfsresultaat is een optelsom van de volgende posten:

- Overige baten: De realisatie in 2020 is uiteindelijk € 16,8 miljoen hoger uitgekomen dan begroot met name veroorzaakt door extra diensten die door de bedrijven zijn afgenomen. Een hoger gerealiseerd projectvolume. De nieuwe projecten beïnvloeden het bedrijfsresultaat. Een hogere dan begrote inzet van intern personeel zorgt voor een extra dekking van de overheadlasten.
- De hogere projectbijdrage wordt mede veroorzaakt door nieuwe extern gefinancierde projecten na het vaststellen van de begroting. Tegenover deze projecten staat een nagevoegde stijging van de projectlasten (inclusief personele lasten).
- De lasten van uitzendkrachten/personeel derden komen € 12,311 miljoen hoger uit dan begroot. De extra lasten hebben voor € 10,782 miljoen betrekking op lasten van inhuur voor

extern gefinancierde projecten. Hier staan ook baten tegenover. Het resterende deel heeft onder andere betrekking op vervangende inhuur voor openstaande vacatures, detacheringen en zwangerschapsvervanging.

- Hogere reservering voor verlofuren van € 0,472 miljoen.
- De kantoor- en huisvestingslasten zijn ten opzichte van de begroting € 1,077 miljoen hoger. Dit wordt met name veroorzaakt door de hogere automatiseringslasten. Deze zijn € 1,418 miljoen hoger dan begroot. Deze stijging wordt veroorzaakt door een groter aantal gebruikers (fte) en project gefinancierde activiteiten. De catering- en schoonmaakkosten zijn als gevolg van het thuiswerken door de Corona pandemie lager uitgekomen.
- Doorbelasting. De inzet van medewerkers voor extern gefinancierde projecten wordt doorbelast aan deze projecten. In de begroting werd rekening gehouden met een doorbelasting van € 4,892 miljoen aan baten. Door het gestegen projectvolume was de werkelijke inzet van medewerkers hoger. De werkelijke doorbelasting kwam uit op € 6,954 miljoen, € 2,062 miljoen hoger dan begroot. Dit levert een positief dekkingsresultaat op.
- Geen externe dekking op de Gemeentelijke Telefonie projecten. Voor GT software en GT End User Devices staat er tegenover de lasten van € 1,495 miljoen geen externe dekking. Voor deze activiteiten is besloten voortijdig te stoppen en niet tot een aanbesteding over te gaan. Voor de overige GT projecten, zoals GT mobiel, GT Connect en GT Vast worden de lasten op de deelnemers verhaald, na de aanbesteding.
- Vrijval van de nog te betalen BTW suppletie voor een bedrag van € 1,6 miljoen over de jaren 2015 t/m 2020.

Vergelijking realisatie 2020 met realisatie 2019

Het resultaat van de Vereniging is in 2020 uitgekomen op € 0,016 miljoen negatief. Ten opzichte van het resultaat van € 0,316 miljoen negatief over 2019 is dit een verbetering van € 0,300 miljoen. Zoals hierboven al genoemd zijn er zowel mee- als tegenvallers die voor het resultaat zorgen. Zo zijn ten opzichte van 2019 de baten relatief meer gestegen dan de lasten; daartegenover zijn de financiële baten en lasten hoger, maar is het resultaat van de deelnemingen lager dan in 2019.

Het bedrijfsresultaat is in 2020 € 0,310 miljoen minder negatief dan in 2019. De belangrijkste oorzaak voor de verbetering is een optelsom van het volgende:

- In 2020 is ook weer gestuurd op de inzet van VNG-medewerkers op collectief en extern gefinancierde taken. Dit zorgt ervoor dat kennis in onze organisatie blijft, de regierol verankerd is en de VNG een reële vergoeding krijgt voor de rol als opdrachtnemer. Dit heeft geleid tot een hogere dekking voor de personeels- en overheadkosten. Er is € 1,867 miljoen meer doorbelast dan in 2019. Hier staan ook weer lasten tegenover.
- Hogere contributie als gevolg van de afgesproken 1% groei van de contributie, naast het gebruikelijke indexeren.
- Hogere projectbijdragen als gevolg van de extra inzet vanuit Gemeentefonds Saldi, naast de bijdrage uit het Fonds GGU opgericht, voor de gezamenlijke uitvoeringsactiviteiten.
- Eenmalige vrijval vanuit de post te betalen BTW suppletie. De aangiften t/m 2018 laten een te vorderen bedrag zien, terwijl op de balans rekening werd een te betalen bedrag.
- Hoger reservering voor verlofuren mede als gevolg van Corona hebben medewerkers minder vakantiedagen opgenomen.

Het resultaat uit deelnemingen is € 1,871 miljoen lager ten opzichte van 2019. Het lagere resultaat uit de deelnemingen wordt volledig veroorzaakt door het negatieve resultaat van Congres- en Studiecencentrum VNG BV.. Het is volledig toe te schrijven aan de coronapandemie als gevolg waarvan Academie en Congressen een bijzonder slecht jaar beleefde. VNG International B.V. heeft een lager resultaat als gevolg van de koersverliezen als gevolg van de waardedaling van de USD. Daarentegen heeft VNG Risicobeheer een hoger resultaat door hogere opbrengsten vanuit de verzekeringsproducten en lagere begeleidingskosten voor de aanbesteding.

Het resultaat van VNG Diensten B.V. is beter dan het voorgaande jaar. Oorzaak is de achterwaartse verliesverrekening van de fiscale eenheid Vennootschapsbelasting, omdat er een verlies op het resultaat van de deelnemingen.

Het resultaat uit de effectenportefeuille is € 2,111 miljoen hoger dan in 2019, als gevolg van de verkoop van effecten in het derde kwartaal.

Corona

In 2020 heeft het coronavirus (COVID-19) zich ontwikkeld tot een pandemie en ook Nederland wordt getroffen door deze uitbraak. Het coronavirus heeft een grote impact op de Nederlandse maatschappij; scholen, horeca en sportclubs zijn gesloten, bedrijven zijn overgegaan op thuiswerken, mensen worden verzocht om zoveel mogelijk binnen te blijven, bijeenkomsten zijn tenminste het eerste halfjaar niet toegestaan, etc. Deze ontwikkelingen hebben ook zijn weerslag op het VNG concern.

VNG

Ook voor het boekjaar 2021 is de verwachting dat de impact beperkt zal zijn omdat aan de inkomstenkant al grotendeels zekerheid bestaat vanwege inmiddels gerealiseerde omzet. Voor de toekomstige jaren kan de inkomstenkant mogelijk onder druk komen te staan, hoewel verder de toekomst in dit risico weer afneemt. De VNG heeft een zeer defensieve beleggingsportefeuille die beperkt onder druk komt te staan. De verwachting is dat naarmate de tijd vordert de verliezen weer genivelleerd zullen zijn.

Dochterbedrijven

De gevolgen voor 2021 zijn voor een aantal dochterbedrijven substantieel tot zeer ingrijpend. Bijeenkomsten mogen in de eerste helft van 2021 niet georganiseerd worden, projecten worden in een trager tempo uitgerold. Dit alles heeft tot gevolg dat een aantal dochterbedrijven te maken krijgt met uitblijvende inkomsten, terwijl de vaste lasten doorlopen.

Door het groepsvermogen aan te wenden, in de vorm van kapitaalstortingen en het bieden van leningen tegen niet zakelijke voorwaarden, binnen de fiscale eenheid, verwacht het VNG concern dat de continuïteit gewaarborgd blijft.

Toelichting op de bedrijfsrisico's

Net als iedere andere organisatie loopt de Vereniging in de dagelijkse uitvoering van haar activiteiten risico's. Het is van belang deze risico's te identificeren en daarop bewust beleid te ontwikkelen. In deze paragraaf worden de meest relevante risico's belicht. Het gaat hier om risico's die de financiële positie van de Vereniging kunnen aantasten.

Projecten

De Vereniging voert namens derden diverse projecten uit. Hiervoor ontvangt zij bijdragen van deze derden. Uit de ontvangen bijdragen worden projectmedewerkers gefinancierd. Het betreft hier niet alleen medewerkers met een tijdelijke aanstelling maar ook medewerkers met een vaste aanstelling of externe inhuur. Gezien de omvang van het aantal projecten is een vaste kern van projectmedewerkers verantwoord. Het laatste betekent wel dat vaste lasten worden gefinancierd met variabele inkomsten. Risico bij het wegvallen van projecten is dat er onvoldoende dekking is voor de salarislasteren eventueel kosten voor afvloeiing van projectmedewerkers. Om de risico's te beheersen worden alleen die projecten begroot die zeker zullen worden gerealiseerd. Voorts wordt voor de uitvoering van projecten zo veel mogelijk gewerkt met personeel dat flexibel over de projecten ingezet kan worden. Verder is er bij inhuur ook het risico van een fictief dienstverband. Risicobeheersing vindt hier plaats door vooraf de opdrachtformulering helder en duidelijk neer te zetten en te toetsen. Vanaf 2020 is de Inkoop Service Desk ingericht. Inkoop zal voornamelijk plaats vinden via de Inkoop Service Desk. De uitrol over de gehele organisatie vindt in de loop van 2021 plaats. Deze maatregelen beperken enigszins de risico's van de gevolgen van het wegvallen van projecten.

Subsidies

De Vereniging ontvangt ook subsidies voor de uitvoering van diverse projecten. De Vereniging loopt het risico dat achteraf het subsidiebedrag naar beneden wordt bijgesteld als de Vereniging niet aan de subsidievoorwaarden heeft voldaan, terwijl de lasten wel zijn gemaakt. Dit risico wordt onder meer beperkt door periodiek te monitoren of de gemaakte lasten binnen het toegekende budget vallen en een strikt tijdschrijfbeleid te handhaven zodat projecturen na afloop te verantwoorden zijn.

Resultaat bedrijven

De Vereniging loopt het risico dat de resultaten van de bedrijven tegenvallen door ontwikkelingen op de markt waarop deze bedrijven opereren of doordat risico's zich voordoen, die typisch zijn voor de betreffende deelneming. Als indirecte 100% aandeelhouder deelt de Vereniging in het in de resultaatseffecten als gevolg van de ondernemingsrisico's van de deelnemingen. De VNG wil haar afhankelijkheid van het resultaat van de VNG-bedrijven terugdringen. Hierdoor zal bij de VNG het risico dat uit het aandeelhouderschap voortkomt gemitigeerd worden. Dit heeft zij gedaan door in 2019 het resultaat van de deelnemingen niet mee te nemen in de begroting.

Beleggingen

De Vereniging loopt koersrisico over het belegd vermogen. Als de koersen van aandelen en of vastrentende waarden dalen zal dit een negatief effect op het vermogen hebben. Tevens kan het een negatief effect op het resultaat hebben omdat begrote inkomsten uit beleggingen niet worden gerealiseerd. Behoudens de situatie van algehele en extremere omstandigheden (malaise op de effectenmarkten) is door het aanbrengen van spreiding in de portefeuille (in beleggingscategorieën en over regio's wereldwijd), het risico op een negatief effect op het vermogen beperkt.

Er is gekozen voor een middellange beleggingsstrategie. Dat houdt in dat wordt verwacht dat optredende koersdalingen op de middellange termijn weer goed worden gemaakt en de vermogenspositie dus niet structureel wordt aangetast. Een eventueel negatief effect op het jaarresultaat van de Vereniging is niet altijd op voorhand uit te sluiten. Wel wordt dit eventuele negatieve effect gedempt door te werken met een herwaarderingsreserve. Hierdoor worden, zolang de herwaarderingsreserve positief is, ongerealiseerde koersresultaten niet in het resul-

taut betrokken. Het risico wordt verder beperkt door spreiding, geografisch als ook over producten, en door indien nodig door een tijdige aanpassing van de portefeuilleverdeling in tijden van verslechterende marktomstandigheden. Er wordt een defensief beleggingsbeleid gevoerd.

Eigenrisicodragers WW en Bovenwettelijk WW (BWW)

De Vereniging is eigen risicodragers voor de WW- en BWW rechten van de oud-medewerkers. Dit kan leiden tot aanzienlijke tegenvallers. Voor alle opgebouwde rechten wordt op het moment dat het recht zich voordoet een voorziening gevormd. Om eventuele opbouw van nieuwe rechten te beperken, zal de Vereniging zoeken naar maatregelen die liggen in de sfeer van vergroting van de interne mobiliteit en daar waar mogelijk werken met tijdelijke contracten, indien het om tijdelijk werk gaat.

Kerninformatie van de VNG

(bedragen x € 1.000)

Geconsolideerde balans van de VNG per ultimo	2020	2019
Vaste activa	75.657	75.104
Vlottende activa	81.441	78.191
Groepsvermogen	(62.379)	(64.627)
Voorzieningen	(3.739)	(2.764)
Kortlopende schulden	(90.980)	(85.904)
	0	0

Geconsolideerde staat van baten en lasten van de VNG	2020	2019
Contributie	23.480	22.787
Totale baten (exclusief contributie)	127.142	125.177
Totale lasten	154.313	149.797
Bedrijfsresultaat	(3.691)	(1.833)
Financiële baten en lasten	2.759	977
Bijzondere baten en lasten	308	-
Vennootschapsbelasting	-	(318)
Resultaat boekjaar	(624)	(1.174)

Het aandeel in het resultaat van de VNG-bedrijven in het resultaat (na VpB) van de Vereniging is als volgt opgebouwd	2020	2019
Congres- en Studiecentrum VNG B.V.	(1.989)	327
VNG Risicobeheer B.V.	478	271
VNG International B.V.	95	188
VNG Realisatie B.V.	14	22
VNG Naleving B.V.	127	194
VNG Diensten B.V. (excl. deelnemingen)	316	(90)
	(959)	912

Personeelsgegevens van de Vereniging	2020	2019
Bezetting in fte's per 31 december	295.5 fte	269 fte
Gemiddeld aantal fte's in 2020	282,3 fte	249,5 fte
Uitstroompercentage bij de Vereniging	13%	8,8%
Ziekteverzuimpercentage (incl. zwangerschappen)	3,42%	2,6%
Salarislasten in procenten van de lasten	20%	19%

Vraagbaakfunctie van de Vereniging	2020	2019
Aantal binnengekomen vragen via de Frontoffice	20.774	22.052

Samenstelling bestuur en directie VNG

(per 31 december 2020)

Dhr. J. van Zanen	Voorzitter	Burgemeester	Den Haag
Dhr. H. Bruls	Vicevoorzitter	Burgemeester	Nijmegen
Dhr. A. de Baat	Penningmeester	Gemeentesecretaris	Capelle aan den IJssel
Dhr. E. van Oosterhout	Secretaris	Burgemeester	Emmen
Dhr. V. Everhardt	Lid	Wethouder	Amsterdam
Dhr. T. Heerts	Lid	Burgemeester	Apeldoorn
Dhr. P. Heijkoop	Lid	Wethouder	Dordrecht
Dhr. A. Hofland	Lid	Burgemeester	Rijssen-Holten
Mw. L. Hooijdonk	Lid	Wethouder	Utrecht
Dhr. J. Kompier	Lid	Wethouder	Vaals
Dhr. S. de Langen	Lid	Wethouder	Rotterdam
Dhr. R. Lievense	Lid	Raadslid	Schouwen-Duiveland
Dhr. H. Lenferink	Lid	Burgemeester	Leiden
Dhr. A. Mulder	Lid	Wethouder	Den Haag
Mw. S. Mutluer	Lid	Wethouder	Zaanstad
Mw. W. Paulusma	Lid	Raadslid	Groningen
Dhr. A. Reinders	Lid	Burgemeester	Stichtse Vecht
Dhr. C. Rutten	Lid	Raadslid	Breda
Mw. E. van Selm	Lid	Burgemeester	Opsterland
Dhr. G. Soest	Lid	Griffier	Venlo
Mw. H. Tiemens	Lid	Wethouder	Nijmegen
Mw. A. Usmany-Dallinga	Lid	Wethouder	Appingedam
Dhr. F. Weerwind	Lid	Burgemeester	Almere
Dhr. T. Weterings	Lid	Burgemeester	Tilburg

Directie

Jantine Kriens	Algemeen directeur (t/m 31-03-2020)
Leonard Geluk	Algemeen directeur (vanaf 01-04-2020)
Pieter Jeroense	plv. Algemeen directeur

Enkelvoudige jaarrekening 2020

Enkelvoudige balans per 31 december 2020

Voor bestemming van het resultaat (bedragen x € 1.000)

ACTIVA

		2020	2019
<i>Vaste activa</i>			
Materiële vaste activa (1)			
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	9.913	10.582	
Activa in uitvoering	282	220	
Machines en installaties	646	709	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	914	779	
		11.755	12.290
Financiële vaste activa (2)			
Deelnemingen	18.954	19.941	
Overige effecten	63.385	62.368	
		82.339	82.309
Totaal vaste activa		94.094	94.599
<i>Vlottende activa</i>			
Vorderingen			
Handelsdebiteuren (3)	4.269	3.875	
Belastingen (4)	193	753	
Vorderingen op de groepsmaatschappijen (5)	492	2.143	
Overige vorderingen en overlopende activa (6)	11.546	8.161	
		16.500	14.932
Liquide middelen (7)		26.031	28.603
Totaal vlottende activa		42.531	43.535
Totaal activa		136.625	138.134

PASSIVA

		2020	2019
Eigen vermogen (8)			
Herwaarderingsreserves	5.595	7.192	
Statutaire reserve	2.725	2.725	
Bestemmingsreserves	5.337	5.946	
Overige reserves	48.891	49.207	
Omrekenverschillen	(155)	(127)	
Onverdeeld resultaat	(16)	(316)	
		62.377	64.627
Voorzieningen (9)			
Egalisatievoorziening	1.105	1.376	
Jubileumvoorziening	424	438	
		1.529	1.814
Kortlopende schulden			
Handelscrediteuren (10)	6.846	6.871	
Belastingen en premie sociale verzekeringen (11)	5.809	5.103	
Schulden aan de groepsmaatschappijen (12)	5.216	8.210	
Overlopende passiva (13)	48.695	45.626	
Overige schulden (14)	6.153	5.883	
		72.719	71.693
Totaal passiva		136.625	138.134

Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2020

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2020	Begroot 2020	Realisatie 2019
Baten			
Contributie	23.480	23.400	22.787
Bijdrage projecten (15)	93.078	77.615	84.488
Overige baten (16)	6.850	5.598	6.816
Som der baten	123.408	106.613	114.091
Lasten			
Salarissen (17)	20.178	18.992	17.803
Sociale lasten en pensioenlasten (17)	4.957	5.331	4.281
Overige personeelslasten (18)	14.136	1.833	12.908
Afschrijvingen	1.151	1.950	1.410
Kantoor- en huisvestingslasten (19)	4.948	3.871	7.826
Activiteitslasten (20)	80.403	78.687	71.096
Overige lasten (21)	452	1.690	1.894
Som der lasten	126.225	112.354	117.218
Bedrijfsresultaat	(2.817)	(5.739)	(3.127)
Financiële baten en lasten (22)	3.152	-	1.041
Buitengewone baten	-	607	
Aandeel in resultaat van deelnemingen (23)	(959)	-	912
Resultaat voor belastingen	(624)	(5.132)	(1.174)
Dekking uit het vermogen	608	5.132	858
Onverdeeld resultaat	(16)	-	(316)

Het bedrijfsresultaat is uitgekomen op € 2,817 miljoen negatief. Dit is € 2,921 miljoen beter dan begroot.

De resultaten van de effectenportefeuille en de deelnemingen waren geen onderdeel van de begroting. Na het positief resultaat van € 3,152 miljoen vanuit de effectenportefeuille en € 0,959 miljoen negatief resultaat van de deelnemingen en de onttrekking uit de bestemmingsreserve en de lasten van de herhuisvesting, is het onverdeeld resultaat uitgekomen op € 0,016 miljoen negatief.

Resultaatsbestemming

Het onverdeeld resultaat, € 0,016 miljoen negatief, zal in mindering worden gebracht op de overige reserves.

Toelichting algemeen

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten is een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid. Zij is statutair gevestigd en kantoorhoudende te (2514 JS) Den Haag, aan de Nassaulaan 12. Het KvK nummer van de Vereniging is 40409418.

De jaarrekening van de VNG is opgesteld op 23 april 2021.

In het verslag wordt de staat van baten en lasten 2020 vergeleken met de staat van baten en lasten 2019 en de begroting 2020. De begroting van de Vereniging waartegen de realisatie wordt afgezet is de goedgekeurde begroting 2020 welke in oktober 2020 door het bestuur is vastgesteld.

Doelstelling VNG:

De vereniging heeft ten doel te werken aan een krachtige lokale overheid door agenderend te zijn op voor gemeenten relevante vraagstukken en ontwikkelingen, en door de lokale uitvoering centraal te stellen bij maatschappelijke opgaven.

De vereniging ondersteunt haar leden met belangenbehartiging, netwerken en dienstverlening. Dat doet zij collectief, in groepen en individueel bij de vervulling van bestuurs-, uitvoerings- en overige taken. Ook ondersteunt de vereniging haar leden bij de organisatie van de gezamenlijke gemeentelijke uitvoering.

De vereniging heeft voorts de bevoegdheid om voor de leden of groepen van leden:

- a. Afspraken te maken met verenigingen van werknemers en andere overheden over arbeidsvoorwaarden en het arbeidsvoorwaardenbeleid en deze vast te leggen in collectieve arbeidsovereenkomsten;
- b. Standaarden vast te stellen ter verbetering van de kwaliteit en efficiëntie van de gezamenlijke gemeentelijke uitvoering.

Toepassing verslaggevingsstelsel

Het toegepaste verslaggevingsstelsel voor de jaarrekening is gebaseerd op de wettelijke voorschriften weergegeven in Richtlijn 640, Organisaties zonder winststreven voor zowel de enkelvoudige als de geconsolideerde jaarrekening.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Rapporteringsvaluta

De enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening luidt in duizenden euro's (€). De euro fungeert als functionele en rapporteringsvaluta van de VNG. Tellingen zijn gebaseerd op de niet afgeronde bedragen.

Vergelijkende cijfers

Voor de vergelijkbaarheid van de cijfers 2020- 2019 zijn de vergelijkende cijfers 2019 in de

balans, staat van baten en lasten en de toelichting op enkele onderdelen aangepast. Daar waar dat gedaan is, wordt daarvan melding gemaakt in toelichting.

Herwaardering

Effecten worden gewaardeerd tegen beurswaarde per balansdatum. Ongerealiseerde waardeveranderingen worden verwerkt in de herwaarderingsreserve. Indien echter de herwaarderingsreserve negatief is, komen ongerealiseerde koerseffecten wel ten gunste of ten laste van het resultaat. De herwaarderingsreserve is ingesteld om resultaatseffecten ten gevolge van niet gerealiseerde koerseffecten (bewegingen) te voorkomen.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van VNG en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Consolidatie

In de consolidatie zijn de financiële gegevens van de VNG en haar groepsmaatschappijen opgenomen. Het resultaat uit dochterondernemingen zijn in de enkelvoudige jaarrekening na het bedrijfsresultaat verantwoord onder het kopje aandeel in resultaat van deelnemingen.

De direct of indirect gehouden deelnemingen in groepsmaatschappijen zijn:

- VNG International B.V., Den Haag, 100% belang
- VNG Risicobeheer B.V., Den Haag, 100% belang
- Congres- en Studiecentrum VNG B.V., Den Haag, 100% belang
- VNG Opleiding & Detachering B.V., Den Haag, 100% belang
- VNG Realisatie B.V., Den Haag, 100% belang
- VNG Naleving B.V., Den Haag 100% belang
- VNG Diensten B.V., Den Haag, 100% belang

Nevenvestigingen:

VNG International B.V. heeft één dochteronderneming te weten CILG in Tunesië (100% belang). De twee dochtermaatschappijen Mepco s.r.o Tsjechië (97,5% belang) en CMRA, Zuid Afrika (100% belang) zijn in 2019 verkocht aan derde partijen.

In het verslag wordt de geconsolideerde staat van baten lasten 2020 vergeleken met de geconsolideerde staat van baten en lasten 2019. De geconsolideerde begroting wordt niet gebruikt als sturingsinstrument en is daarom niet opgesteld.

Valutaomrekening

Activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de valutakoers per balansdatum. In de staat van baten en lasten zijn baten, lasten en resultaten omgerekend in euro's tegen de op het moment van de transacties geldende koers. Het hierbij ontstane koersverschil wordt direct in het resultaat verwerkt.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op de verwachte economische levensduur, of tegen lagere opbrengst waarde. De afschrijving bedraagt voor bedrijfsgebouwen vijftig jaar (verbouwingen tien jaar), voor renovaties twintig jaar, machines en installaties zes tot twintig jaar en voor andere bedrijfs-

middelen drie tot tien jaar. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van de VNG.

Overige effecten

Effecten worden gewaardeerd tegen reële waarde gebaseerd op beurskoers per balansdatum. Ongerealiseerde waardeveranderingen worden direct verwerkt in de herwaarderingsreserve. Indien de herwaarderingsreserve negatief is, wordt de herwaarderingsreserve ten laste van het resultaat aangevuld tot € 0. Dit ten laste van het resultaat gebrachte verlies, wordt in latere jaren, bij een positieve ontwikkeling, weer ingelopen ten gunste van de staat van baten en lasten.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt dit als zodanig toegelicht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij de tijds waarde van geld niet materieel is. Als de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt maximaal een jaar is, wordt de voorziening tegen nominale waarde gewaardeerd.

Wanneer het de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Stelselwijziging

Met ingang van 2020 heeft een stelselwijziging plaatsgevonden.

De wijziging betreft de waardering van de overige voorzieningen. Tot en met voorgaand boekjaar zijn de overige voorzieningen gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Met ingang van 2020 worden de overige voorzieningen gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij de tijds waarde van geld niet materieel is.

Als de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt maximaal een jaar is, wordt de voorziening tegen nominale waarde gewaardeerd.

Het effect van de stelselwijziging met betrekking tot de overige voorzieningen op het vermogen ultimo 2020 en het resultaat over 2020 is € 0,077 miljoen positief.

Vergelijkende cijfers

Met ingang van 2020 is de waardering van de overige voorzieningen gewijzigd. Derhalve zijn de cijfers van 2020 niet vergelijkbaar met de cijfers van het voorgaande boekjaar.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Baten

Algemeen

Onder baten wordt verstaan: de contributie-inkomsten, de projectbijdragen, de bijdrage t.b.v. Fonds GGU, de opbrengst uit levering van goederen en diensten aan derden, onder aftrek van kortingen e.d. en van over de baten geheven belastingen. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Bijdragen en subsidies

De toerekening van de projectbijdragen vindt plaats op basis van de gemaakte lasten in de desbetreffende jaar. De gemaakte projectlasten worden verantwoord naar kostencategorie in de staat van baten en lasten.

Resultaat deelnemingen

Het resultaat van de deelnemingen komt overeen met het aandeel in het resultaat over het boekjaar van de betreffende deelneming. De resultaten van nieuw verworven groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum. Op die datum worden de activa, voorzieningen en schulden gewaardeerd tegen de reële waarden. De betaalde goodwill wordt geactiveerd en afgeschreven over de economische levensduur. De resultaten van afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie verwerkt tot het tijdstip waarop de groepsband wordt verbroken.

Lasten

Algemeen

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Intercompany-transacties

Resultaten uit transacties met en tussen groepsmaatschappijen worden volledig geëlimineerd.

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 is de Wet Modernisering Vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen in werking getreden. Hierdoor zijn de VNG en de door haar (in)direct gehouden dochterondernemingen onderworpen aan vennootschapsbelasting. De door de VNG (in)direct gehouden dochterondernemingen zijn gevoegd in een fiscale eenheid op het niveau van VNG Diensten B.V. De resultaten van de door de VNG gehouden dochterondernemingen worden in de post resultaat deelnemingen verantwoord na de belastinglast van de fiscale eenheid. Geconsolideerd wordt de totale belastinglast van de consolidatie kring verantwoord.

Pensioenen

Bij de Vereniging is sprake van een bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) ondergebrachte pensioenregeling. Deze pensioenregeling wordt als toegezegde pensioenregeling gekwalificeerd. Verwerking in de jaarrekening van de VNG vindt plaats als toegezegde bijdrage-regeling, omdat de VNG geen verplichting heeft om aanvullende bijdragen te voldoen, anders dan hogere toekomstige premies als sprake is van een tekort bij het ABP. Volgens de Pensioenwet moet het ABP beschikken over een minimaal vereist eigen vermogen. De 'beleidsdekkingsgraad'; het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden bedroeg eind 2020 87,6% (2019: 95,8%). Vanwege uitzonderlijke economische omstandigheden heeft Minister Koolmees voor 2020 de kritische dekkingsgraad voor alle pensioenfondsen in de vrijstellingsregeling vastgezet op 90%, mits de actuele dekkingsgraad per eind 2020 90% of hoger is (bij ABP = 93,2%). Door deze versoepeling worden de pensioenaanspraken in 2021 niet verlaagd. Daarnaast moet er een herstelplan worden opgesteld, waarin wordt aangetoond dat de beleidsdekkingsgraad in 12 jaar tijd (dit volgt uit de vrijstellingsregeling, normaal is dit 10 jaar) weer minimaal uitkomt op de vereiste dekkingsgraad van 126%. Als dit volgens de voorgeschreven rekenregels niet in 12 jaar lukt, dan worden de pensioenaanspraken verlaagd. De pensioenpremie is in 2021 verhoogd van 24,9% naar 25,9%.

Algemene grondslagen kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de post liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Overige informatie

Rente- en kredietrisico's

De invloed van veranderingen in rentetarieven op de resultaten van de VNG worden zo veel mogelijk beperkt. Hierbij stelt de VNG zich ten doel de totale rentebaten te optimaliseren en de totale rentelasten te beperken. Om dit te bereiken bankiert de Vereniging in een zogenaamd rente- en saldo-compensabel stelsel. Hierbij bankiert zij met de door haar (indirect) gehouden dochters. Doordat de bank in dit stelsel alleen het saldo van de verschillende rekeningen ziet, fungeren de plusstanden van de deelnemingen als dekking tegen eventuele roodstanden van de Vereniging. Debetstanden op de hoofdrekening of een van de nevenrekeningen worden bij een totale saldo creditstand op de hoofdrekening gecompenseerd, zodat er in dat geval per saldo geen debetrente behoeft te worden betaald. Eventueel uit te zetten gelden buiten het stelsel geschiedt van de hoofdrekening of van uit de rekening van VNG Diensten B.V. De kredietrisico's voor de Vereniging zijn als laag te kwalificeren. De baten die de Vereniging genereert, zijn nagenoeg alle afkomstig van overheidsinstellingen.

Tekstuele analyse

De cijfers worden zoveel mogelijk toegelicht onder de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten. Voor zover de cijfers in de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten hetzelfde zijn als de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten, zullen deze niet apart worden toegelicht.

Toelichting op de enkelvoudige balans

(bedragen x € 1.000)

Materiële vaste activa (1)

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

	Bedrijfs- gebouwen en -terreinen	Activa in uitvoering	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Totaal 2020
Beginstand	24.221	220	5.929	5.080	35.449
Aanschafwaarde					
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	(13.639)	-	(5.220)	(4.301)	(23.159)
Boekwaarde 1 januari 2019	10.582	220	709	779	12.290
Mutaties					
Investerings	186	282	24	344	836
Desinvesteringen aanschafwaarde				(439)	(439)
Desinvesteringen afschrijvingen				439	439
Herrubriceringen aanschafwaarde		(220)			(220)
Herrubriceringen afschrijvingen					
Afschrijvingen	(855)		(87)	(209)	(1.151)
Totaal mutaties	(669)	62	(63)	135	(535)
Eindstand					
Aanschafwaarde	24.406	282	5.953	5.863	36.505
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	(14.493)	-	(5.307)	(4.949)	(24.750)
Boekwaarde 31 december	9.913	282	646	914	11.755
Afschrijvingspercentages	2-20%		5-16,7%	10-33%	

In 2020 is geïnvesteerd in de vergaderzalen en het restaurant op de begane grond, het ICT-net werk en de inventaris in de Willemshof. De mutaties in de vaste activa bestaan verder uit de reguliere vervanging van activa en de geplande jaarlijkse afschrijvingen. Activa in uitvoering zijn de investeringen die op balansdatum nog niet in gebruik zijn en geactiveerd worden in 2021 of later.

De actuele WOZ-waarde van Nassaulaan 12 is gelijk aan € 17 miljoen en die van de Sophialaan 10 bedraagt € 2,125 miljoen.

Financiële vaste activa (2)

Deelnemingen	2020	2019
VNG Diensten B.V.	18.954	19.941
	18.954	19.941

VNG Diensten B.V.	2020	2019
Stand per 1 januari	19.941	22.977
Bij: aandeel in resultaat	(959)	912
Af: dividend	-	(4.000)
Af: omrekenverschillen vreemde valuta	(28)	53
Stand per 31 december	18.954	19.941

De afname van de waarde ultimo 2020 ten opzichte van de waarde ultimo 2019 van VNG Diensten B.V. is het gevolg van het negatieve resultaat deelnemingen 2020.

Overige effecten	2020	2019
Effectenportefeuille	63.381	62.365
Overige beleggingen	4	4
Stand per 31 december	63.385	62.368

Het verloop van de effectenportefeuille (exclusief overige beleggingen)

	Obligaties	Aandelen	Totaal 2020	Totaal 2019
Balanswaarde per 1 januari	42.851	19.514	62.365	58.553
Aankopen	21.110	52	21.162	39
Verkopen	(20.783)		(20.783)	
Gerealiseerde waardedalingen of -stijgingen	222		222	
Ongerealiseerde waardedalingen of -stijgingen	1.019	(604)	415	3.773
Stand per 31 december	44.419	18.962	63.381	62.365

De balanswaarde per ultimo 2020 komt ten opzichte van de balanswaarde ultimo 2019 1,63% hoger uit. Het saldo aan- en verkopen draagt voor € 0,379 miljoen bij aan het verschil en het saldo gerealiseerde en ongerealiseerde waarde mutaties draagt € 0,637 miljoen bij. De verklaarde verschillen salderend geeft een ten opzichte van 2019 een hogere balanswaarde effecten van € 1,016 miljoen.

	Obligaties	Aandelen	Totaal 2020	Totaal 2019
Cumulatieve ongerealiseerde koerseffecten	2.411	3.184	5.595	7.192

De cumulatieve ongerealiseerde koerseffecten vormen in geval een positieve stand de herwaarderingsreserve. De herwaarderingsreserve 2020 nam ten opzichte van 2019 af met € 1,597 miljoen. Dit is toe te schrijven aan negatieve mutaties in gerealiseerde waarde mutaties ter waarde van € 2,013 miljoen en een toename van ongerealiseerde waarde mutaties ter grote van € 0,415 miljoen. De afname gerealiseerde waarde mutaties wordt geheel in de categorie vastrentende waarden gevonden. De per saldo toegenomen waarde van ongerealiseerde waarde mutaties bestaat uit een toename van € 1,019 miljoen bij vastrentende waarden en een afname van € 415 miljoen bij aandelen.

Handelsdebiteuren (3)

	2020	2019
Handelsdebiteuren	4.723	4.488
Voorziening dubieuze debiteuren	(454)	(612)
Stand per 31 december	4.269	3.875

De post handelsdebiteuren is met € 0,235 miljoen toegenomen.

De contributievorderingen zijn ten opzichte van vorig jaar met € 0,448 miljoen toegenomen. Dit wordt veroorzaakt doordat minder betalingen voor het eind van het jaar zijn ontvangen. Hiermee verband houdend is de vooruitontvangen contributie ook voor een lager bedrag (€ 0,468 miljoen) in de overlopende passiva meegenomen. Daarnaast is een kwestie inzake vorderingen die eerder het jaar zijn ontstaan (€ 1.317) in behandeling. Tevens waren er ultimo 2020 minder vorderingen (€ 0,244 miljoen) als gevolg van het uitlenen van personeel.

De voorziening dubieuze debiteuren is ten opzichte van vorig jaar met € 0,158 miljoen afgenomen. Het inlopen van de betalingsachterstand van een aantal vorderingen is hierin een belangrijke factor.

Belastingen (4)

	2020	2019
Terug te vorderen Dividendbelasting	193	753
Stand per 31 december	193	753

Dit betreft de terug te vorderen dividendbelasting vanuit de effectenportefeuille over de jaren 2015 t/m 2020. voor een bedrag van € 0,193 miljoen. De post Belastingen is met € 0,560 miljoen afgenomen t.o.v 2019, omdat in 2020 de belasting op de dividenduitkering is teruggevorderd en ontvangen.

Vorderingen op de groepsmaatschappijen (5)

	2020	2019
Congres- en Studiecentrum VNG B.V.	40	138
VNG International B.V.	10	150
VNG Opleiding & Detachering B.V.	6	4
VNG Realisatie B.V.	194	1.575
VNG Risicobeheer B.V.	17	44
VNG Naleving B.V.	48	75
VNG Diensten B.V.	177	157
Stand per 31 december	492	2.143

Overlopende activa (6)

	2020	2019
Ontvangen voorschotten	-	5
Waarborgsommen	21	21
Vooruitbetaalde kosten	532	682
Nog te factureren opbrengsten	2.028	985
Reclassificatie OHW projecten	8.955	6.446
Overige vorderingen	10	22
Stand per 31 december	11.546	8.160

De grootste stijging (€ 2,508 miljoen) in de overlopende activa wordt veroorzaakt de nog te vorderen bedragen op de projecten. Het gaat hierbij om de GT-aanbestedingen en het nog te vorderen bedrag op het project Omgevingswet. Voor het project is er een subsidietoezegging van het Rijk.

Verder stijgt de nog te factureren opbrengsten met € 1,043 miljoen. De facturen zijn begin 2021 verstuurd. Ten opzichte van 2019 stijgt deze post door de opgenomen opbrengsten voor doorbelasten van de salarislasten en de bijdragen op projecten.

Liquide middelen (7)

	2020	2019
Bank	26.026	28.598
Kas	5	5
Stand per 31 december	26.031	28.603

Het saldo van de liquide middelen betreft het totaal van de zakelijke rekeningen-courant en spaar-/vermogensspaarrekeningen. Dit is inclusief een voorraad VVV-Bonnen met een waarde van € 5.000. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Vereniging.

Eigen vermogen (8)

	2020	2019
Overige reserve	48.891	49.207
Bestemmingsreserve	5.337	5.946
Wettelijke reserve	2.725	2.725
Herwaarderingsreserve	5.595	7.192
Omrekenverschillen	(155)	(127)
Onverdeeld resultaat	(16)	(316)
	62.377	64.627

De overige reserve is vrij besteedbaar. De Bestemmingsreserve, de Wettelijke reserve, de Herwaarderingsreserve en de Omrekenverschillen zijn niet vrij besteedbaar.

Overige Reserve	2020	2019
Stand per 1 januari	49.207	49.919
Af: resultaatsbestemming vorig boekjaar	(1.174)	154
Bij: Bestemmingsreserve nieuwe Willemshof	858	201
Stand per 31 december	48.891	49.207

Bestemmingsreserve	2020	2019
Stand per 1 januari	5.946	8.661
Af: lasten herhuisvesting	(458)	(794)
Af: lasten afschrijving begane grond	(150)	(62)
Stand per 31 december	5.337	5.946

In 2007 is besloten dat een deel van het eigen vermogen beschikbaar wordt gesteld om de verbouwing van de Willemshof te financieren. Hiervoor is een Bestemmingsreserve gevormd. Per balansdatum is de reservering aangepast aan de resterende afschrijvingslasten van deze verbouwing.

Voor de verbouwing van de begane grond is in 2018 besloten dat de afschrijvingslasten voor een totaalbedrag van € 1,500 miljoen ten laste komen van het vermogen. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd.

Eind 2020 bestaat de Bestemmingsreserve (€ 5,337 miljoen) uit het saldo van de afschrijvingslasten verbouwing Willemshof (€ 3,935 miljoen), afschrijvingslasten begane grond (€ 1,288 miljoen) en het solidariteitsfonds (€ 0,114 miljoen) gevormd voor de vergoeding van de schade ontstaan uit de staking door gemeente ambtenaren.

Wettelijke Reserve	2020	2019
Stand per 1 januari	2.725	-
Bij: Reserve VNG Realisatie	-	2.725
Stand per 31 december	2.725	2.725

De wettelijke reserve bestaat uit de verkrijgingswaarde en het resultaat van VNG Realisatie B.V. toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2015 en 2016 zijn deze bedragen apart gepresenteerd, omdat VNG Realisatie B.V. behoudens bijzondere omstandigheden geen dividend uit kan keren, welke komt uit de uitnamen gemeentefonds en/of de omzetting van de Stichting naar een Coöperatie. Deze reserve wordt 2019 apart gepresenteerd als wettelijke reserve.

Herwaarderingsreserve (gesplitst)	Obligaties	Aandelen	Totaal 2020	Totaal 2019
Balanswaarde per 1 januari	3.405	3.787	7.192	3.420
Realisatie herwaardering door verkoop	(2.013)	-	(2.013)	-
Ongerealiseerde waarde mutaties	1.019	(603)	416	3.773
Aanpassing herwaardering	(994)	(603)	(1.597)	3.773
Stand per 31 december	2.411	3.184	5.595	7.192

De herwaarderingsreserve is vanaf 2009 positief. Hierdoor lopen de ongerealiseerde koersresultaten via de balans. Doordat de gerealiseerde waarde mutaties, als gevolg van het her-alloceren van een deel van de obligaties naar een ander fonds, met € 2,013 miljoen verminderden en het saldo ongerealiseerde waarde mutaties per saldo € 0,416 miljoen toe is genomen komt de stand herwaarderingsreserve ultimo 2020 uit op € 5,595 miljoen

Omrekenverschillen	2020	2019
Stand per 1 januari	(127)	(180)
Mutatie	(28)	53
Stand per 31 december	(155)	(127)

Onverdeeld resultaat boekjaar	2020	2019
Stand per 1 januari	316	154
Af: naar Overige reserves (uit onverdeeld resultaat voorgaand boekjaar)	(316)	(154)
Bij: mutatie bestemmingsreserve 2019 (afschrijven huisvesting)	608	858
Af: resultaat boekjaar	(624)	(1.174)
Stand per 31 december	(16)	(316)

Het onverdeeld resultaat wordt in mindering gebracht op de overige reserve.

Voorzieningen (9)

De VNG heeft een tweetal voorzieningen voor verplichtingen die voortvloeien uit aanspraken op de WW- en Bovenwettelijke WW-regelingen en voor de uit te keren jubileumuitkeringen. Deze voorzieningen hebben in overwegende mate een langlopend karakter. Deze voorzieningen worden jaarlijks in overeenstemming gebracht met de maximale toekomstige verplichtingen. De voorzieningen worden gepresenteerd tegen de contante waarde.

Egalisatievoorziening	2020	2019
Stand per 1 januari	1.376	1.460
Bij: dotaties	254	257
Af: onttrekkingen	(525)	(341)
Stand per 31 december	1.105	1.376

In 2020 is de egalisatievoorziening voor toekomstige jaarlijkse verplichtingen voor afvloeiingslasten gedaald met € 0,271 miljoen. De weergegeven dotatie wordt in hoge mate veroorzaakt door de opgebouwde rechten van (oud-)medewerkers die recht hebben op een WW-uitkering. De onttrekking bestaat uit de betaling van de uitkeringsrechten van de oud-medewerkers die reeds in de voorziening waren meegenomen en de vrijval van de opgenomen uitkeringsrechten, omdat de oud-medewerkers een baan gevonden hebben en geen recht meer hebben op de WW uitkering.

Voorziening ambtsjubilea	2020	2019
Stand per 1 januari	438	411
Af: onttrekkingen	(14)	-
Bij: dotaties	-	27
Stand per 31 december	424	438

De voorziening is gevormd voor de toekomstige ambtsjubilea. De voorziening betreft de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen gebaseerd op de gedane toezeggingen, blijfjans en leeftijd.

Handelscrediteuren (10)

	2020	2019
Handelscrediteuren	15.259	10.872
Betalings onderweg	-	46
Reclassificatie	(8.413)	(4.047)
Stand per 31 december	6.846	6.871

De reclassificatie betreft de af te dragen BTW aangifte van december (€ 5,089 miljoen) en het saldo nog te betalen Intercompany (€ 3,448 miljoen). Deze zijn onderdeel van het subboek Crediteuren en worden in de jaarrekening onder de daarvoor bestemde rubriek verantwoord.

Belastingen en premie sociale verzekeringen (11)

	2020	2019
Afdracht loonbelasting en sociale premies	737	577
Pensioenen	385	341
Omzetbelasting	4.687	4.185
Stand per 31 december	5.809	5.103

Schulden aan de groepsmaatschappijen (12)

	2020	2019
Congres- en Studiecentrum VNG B.V.	336	1.302
VNG International B.V.	834	28
VNG Opleiding & Detachering B.V.	134	201
VNG Realisatie B.V.	3.178	6.528
VNG Naleving B.V.	734	151
Stand per 31 december	5.216	8.210

Overlopende passiva (13)

	2020	2019
Vooruit gefactureerde contributie	12.873	12.401
Vooruit ontvangen subsidies	27.820	19.036
Fonds GGU & Gemeentefonds Saldi	8.002	14.189
Stand per 31 december	48.695	45.626

Onder de post vooruit ontvangen subsidies zijn de bedragen opgenomen van het Rijk voor de projecten die nog doorlopen of afgerekend worden in 2021 en later.

Onder de post Fonds GGU en Gemeentefonds Saldi staan de nog uit te geven bedragen van de uitname uit het Gemeentefonds en het Fonds GGU. De ALV 2020 heeft ingestemd om in 2021 uit deze gelden € 4,3 miljoen te besteden aan de collectieve activiteiten zoals genoemd in het plan GGU 2021. De overige gelden blijven ter beschikking van de activiteiten binnen het Fonds GGU in de komende jaren.

Overige schulden (14)

	2020	2019
Vooruit gefactureerde bedragen	93	-
Div. reserveringen voor verlof en vakantiegeld	2.956	2.365
Overige schulden	3.104	3.518
Stand per 31 december	6.153	5.883

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De totale verplichting voor beheer en onderhoud van het automatiseringssysteem en de Facilitaire Diensten (catering, onderhoud gebouwen, schoonmaak en receptiediensten) bedraagt € 2,419 miljoen (t/m 2022).

Per jaar is de verplichting:

2021 € 2,263 miljoen

2022 € 0,156 miljoen

Wet Ketenaansprakelijkheid

De onderneming is onderworpen aan de Wet Ketenaansprakelijkheid en de Wet Inlenersaansprakelijkheid. Uit dien hoofde kan de onderneming worden aangesproken voor de door onderaannemers mogelijk niet afgedragen belastingen en premies sociale verzekeringen.

Hoofdelijke aansprakelijkheid

De VNG maakt onderdeel uit van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting, waarvan naast de VNG ook VNG Diensten B.V., VNG International B.V., VNG Realisatie B.V., VNG Congres- en Studiecentrum B.V., VNG Risicobeheer B.V., VNG Naleving B.V. en VNG Opleiding & Detachering B.V. deel uitmaken.

Binnen deze fiscale eenheid zijn de bedrijven, die onderdeel van de eenheid wordt geen btw aangerekend op de onderlinge leveringen en diensten. Elke afzonderlijke entiteit binnen deze fiscale eenheid doet zelfstandig aangifte. Daarnaast zijn de entiteiten binnen de fiscale eenheid volledig aansprakelijk voor de afdracht van de omzetbelasting van de fiscale eenheid als geheel.

Toelichting op de eenvoudige staat van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)

Bijdrage projecten (15)

Zowel de bijdragen als de uitgaven van de projecten zijn hoger dan begroot: dit is het gevolg van nieuwe extern gefinancierde projecten, en de projecten welke uitgevoerd zijn vanuit de saldi van GF gelden, welke ultimo 2019 nog op de balans stonden. In de begroting wordt rekening gehouden met de subsidieaanvragen die op dat moment al goedgekeurd zijn. De nieuwe projecten hebben wel effect op het totale bedrijfsresultaat, omdat tegenover de hogere projectbaten, vaak een minder dan evenredige toename van de lasten (zowel uitbestedings- als personele lasten) staat. Uit deze personele lasten op de projecten wordt extra dekking gegenereerd middels de overhead (zoals huisvesting en overhead verwerkt in het uurtarief), welke een bijdrage levert aan het resultaat. In vergelijking met 2019 neemt de bijdrage projecten toe met € 8,590 miljoen.

	Realisatie 2020	Begroot 2020	Realisatie 2019
Bijdrage projecten	93.078	77.615	84.488
Waarvan subsidies van het Rijk	42.975	23.170	30.648
Waarvan projecten uit het Fonds GGU en saldo Gemeentefonds uitname	50.103	54.445	53.840

De VNG heeft sinds de ALV van 14 juni 2017 een extra functie: gemeenten ondersteunen bij het organiseren en verbeteren van de uitvoering van hun werk, genoemd Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU). Dit gebeurt onder meer door meer zaken samen op te pakken: "Samen Organiseren". Eén van de instrumenten om deze gezamenlijke aanpak vorm te geven is het instellen van een fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU).

De begroting van het Fonds en de hoogte van de financiële bijdrage van de leden aan het Fonds, is in beginsel gebaseerd op inwoneraantal en wordt jaarlijks ter goedkeuring voorgelegd aan de ALV, waarna de leden verplicht zijn deze financiële bijdrage te voldoen ter dekking van de kosten van het Fonds. De financiële en inhoudelijke verantwoording over het Fonds aan de ALV wordt opgenomen in de jaarrekening en het jaarverslag van de vereniging. (zie daarvoor volgende tabel). De realisatie van de GGU activiteiten 2020 bedraagt € 48,867 miljoen.

Daarnaast is er € 1.236 miljoen uitgegeven aan uit doorlopende activiteiten uit eerdere jaren, waaronder de stembureau app en de aanbesteding van 14+ netnummer en het programm. Die bedragen die niet uitgegeven zijn in 2020, worden als overlopende passiva opgenomen op de balans. Deze worden in 2021 en verder uitgegeven, aan de daarvoor aangewezen activiteiten binnen het Fonds GGU.

Fonds GGU 2020	Realisatie 2020	Begroting 2020
Gemeentelijke basisprocessen	413	525
Dienstverlening	690	730
Digitale Identiteit	451	500
Architectuur en Standaarden	2.605	2.816
Common Ground	3.364	3.550
GGI	1.659	1.500
Beheer GGI	500	500
Datainzichten en Datastelsel	3.612	3.850
Smart Society / slimme samenleving	373	377
Opstarten Experiment Vernieuwing BRP	539	1.315
IBD en Privacy	2.266	2.385
Bestuurlijk Handelingsperspectief IB	212	250
Verantwoording Informatieveiligheid middels Ensia	844	896
Beheer tooling Ensia	234	250
Servicecentrum Gemeenten	2.003	2.282
Ketenbureau i sociaal domein	7.208	7.865
GDI	1.253	1.335
Beheer Taxatiewijzer WOZ	972	1.001
Landelijke Coördinatie raamcontracten Sociaal domein	532	609
Samenwerking bronhouders	174	174
GT 14+	297	443
Beheer en ontwikkelingoverige Soc Domein	630	695
Belangenbehartiging voorzieningen keten W&I	582	648
Belangenbehartiging voorzieningen keten WMO/Jeugd	303	300
Gezamenlijke inkoop - nieuwe of doorlopende projecten	207	200
Vraagarticulatie voor datagedreven werken	402	500
Programma Omgevingswet	5.052	5.237
Grip op Financien	519	600
Bijdrage Programma sociaal domein	150	150
Toekomst gegevensuitwisseling Werk en Inkomen	875	961
Zorg en Jeugd	312	400
Zorg en Veiligheid	1.289	1.320
Lokaalbestuur, lokale democratie, Recht	121	377
Duiden en analyse	619	650
Innovatie/kennisnetwerk rondom data	603	583
Relatiemanagement en implementatieondersteuning	1.448	2.219
Bedrijfskosten	2.854	3.500
Govenance Samen Organiseren	401	428
Programmabureau GGU	580	451
Communicatie	1.718	1.871
Totaal	48.867	54.243

Overige baten (16)

	Realisatie 2020	Begroot 2020	Realisatie 2019
Opbrengst derden	2.421	1.719	2.283
Auteursvergoedingen	201	45	150
Vacatiegelden	8	20	24
Interne baten	3.426	2.934	3.519
Overige baten	794	880	840
Totaal overige baten	6.850	5.598	6.816

Opbrengst derden

De realisatie 2020 is € 0,702 miljoen hoger dan begroot en is in lijn met de realisatie van 2019.

Auteursvergoedingen

De realisatie van de auteursvergoedingen ligt ruim boven begroot. Dit heeft als oorzaak dat de royaltyvergoeding inzake de Gids Gemeentebesturen en de Modelverordeningen, inclusief de CAR-UWO in de begroting niet is opgenomen onder de auteursvergoedingen.

Baten groepsmaatschappijen

In de begroting was rekening gehouden met een daling van de opbrengsten. Met ingang van 2020 zijn er nieuwe dienstverleningsovereenkomsten met de VNG dochterbedrijven en de gelieerde instellingen van kracht. De realisatie in 2020 is uiteindelijk € 0,492 miljoen hoger uitgekomen dan begroot. Dit is een daling van € 0,093 ten opzichte van 2019 en daarmee een minder sterke daling dan voor 2020 was voorzien.

De overige baten bestaan voornamelijk uit de opbrengsten Reprerecht. De omvang hiervan is € 0,714 miljoen.

Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten (17)

	Realisatie 2020	Begroot 2020	Realisatie 2019
Salarissen	20.178	18.992	17.803
Sociale lasten	2.390	2.249	2.153
Pensioenlasten	3.275	3.082	2.881
Vergoedingen (ZW, uitlenen personeel)	(708)	-	(754)
Totaal salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	25.135	24.323	22.083

Het totaal van salarislaster, sociale lasten en pensioenlasten stijgt met € 3,052 miljoen ten opzichte van 2019. De stijging is veroorzaakt door een toename van salariskosten volgend uit wijzigingen in de CAO en voornamelijk door een toename van het aantal fte in dienst van de VNG.

Na een aantal jaren daling komt het uitstroompercentage over 2020 weer boven de 10%. Het uitstroompercentage steeg naar 13% (2019: 8,84%, 2018: 14%). Het gemiddeld aantal fte in 2020 steeg ten opzichte van 2019. Ultimo 2020 waren er 295,52 fte in dienst (2019: 269,20 fte).

De vergoedingen voor zwangerschap, uitlenen van personeel en overige loonlastenvergoedingen kwamen in 2020 op een zelfde niveau uit als 2019. De gemiddelde salarislust per fte stijgt van € 84.800 in 2019 naar € 87.450 in 2020. Deze stijging van 3,1% is het gevolg van de nieuwe cao/de reguliere periodieke verhogingen, de verhoging van de sociale lasten en de aanpassing van de pensioenpremie.

Overige personeelslasten (18)

	Realisatie 2020	Begroot 2020	Realisatie 2019
Uitzendkrachten/personeel derden	12.474	163	10.751
Arbolasten	54	42	26
Studielasten	299	507	668
Werving	48	75	91
Rechtspositionele lasten	410	328	389
Onttrekking/Dotatie voorzieningen	236	236	236
Overige lasten	535	303	473
Reis- en verblijflasten	80	180	273
Totaal overige personeelslasten	14.136	1.833	12.908

De overige personeelslasten overschrijden de begroting met € 12,304 miljoen. Per begrotingspost zijn de verschillen als volgt te duiden:

- De lasten van uitzendkrachten/personeel derden komen € 12,311 miljoen hoger uit dan begroot. De extra lasten hebben voor € 10,782 miljoen betrekking op lasten van inhuur voor extern gefinancierde projecten. Hier staan ook baten tegenover. Het resterende deel heeft onder andere betrekking op vervangende inhuur voor openstaande vacatures, detacheringen en zwangerschapsvervangings. Ten opzichte van 2019 nemen de lasten toe met € 1,722 miljoen.
- De studielasten en reis- en verblijfskosten vallen € 0,208 miljoen en respectievelijk € 0,100 lager uit dan begroot als gevolg van de coronacrisis.
- De arbolasten vallen hoger uit dan begroot. Deze lasten bestaan uit een bedrijfszorgpakket, begeleiding vanuit een bedrijfsarts en arbo-gerelateerde aanpassingen aan de werkplekken.
- Het ziekteverzuim is in 2020 uitgekomen op 3,42%. Dit is hoger dan vorig jaar (2,59%) maar wel iets lager dan het streefpercentage van 3,5%.
- De rechtspositionele kosten vallen hoger uit dan begroot door een hoger bedrag aan toegekende gratificaties en reiskosten uit woon-werk verkeer. De VNG keert jaarlijks deze reiskostenvergoeding in één keer uit. De huidige omstandigheden hebben geen invloed gehad op de uitkering van de reiskostenvergoeding.
- De overige lasten laten een realisatie zien die 0,232 miljoen hoger ligt dan begroot, dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de opgenomen reservering voor de verlofuren. De toevoeging aan de reservering voor de verlofuren bedraagt over 2020 € 0,472 miljoen.

Specificatie:

Omschrijving	Realisatie 2020		
	Project gefinancierd	Overig	Totaal
Overige personeelslasten	10.826	3.310	14.136

Kantoor- en huisvestingslasten (19)

	Realisatie 2020	Begroot 2020	Realisatie 2019
Huisvestingslasten	767	710	775
Onderhoud en inventaris	328	375	388
Automatiseringslasten	3.515	2.097	5.840
Telecommunicatie	(116)	63	(415)
Drukwerklasten	28	42	25
Bibliotheeklasten	153	149	763
Restauratieve lasten	273	435	450
Totaal kantoor- en huisvestingslasten	4.948	3.871	7.826

De kantoor- en huisvestingslasten zijn ten opzichte van de begroting € 1,077 miljoen hoger. Dit wordt met name veroorzaakt door de hogere automatiseringslasten. Deze zijn € 1,418 miljoen hoger dan begroot. Deze stijging wordt veroorzaakt door een groter aantal gebruikers (fte) en project gefinancierde activiteiten. Zoals de Gemeentelijke aanbestedingsprojecten. Voor GT software en GT End User Devices staat er tegenover de lasten van € 1,495 miljoen geen externe dekking. De overige kosten vallen overwegend juist lager uit.

Specificatie:

Omschrijving	Realisatie 2020		
	Project gefinancierd	Overig	Totaal
Kantoor- en huisvestingskosten	653	4.295	4.948

Activiteitslasten (20)

	Realisatie 2020	Begroot 2020	Realisatie 2019
Voorlichting	1.073	602	1.006
Bijeenkomsten	1.779	230	4.035
Onderzoek	1.251	4.470	1.106
Advies derden	75.762	77.615	64.493
Bijdragen en lidmaatschappen	538	663	456
Doorbelasting	-	(4.892)	0
Totaal activiteitslasten	80.403	78.687	71.096

Specificatie:

De activiteitslasten zijn € 1,716 miljoen hoger dan de begroting. De voornaamste verschillen per afzonderlijke begrotingspost zijn:

- Voorlichting: Het budget voor voorlichting wordt met € 0,471 miljoen overschreden. Dit bedrag heeft volledig betrekking op extern gefinancierde projecten.
- Bijeenkomsten: De overschrijding van € 1,550 miljoen heeft voor een bedrag van € 1,465 miljoen betrekking op extern gefinancierde projecten die bij het opstellen van de begroting nog niet bekend waren.
- Onderzoek: Dit budget wordt in de loop van het jaar projectmatig toegewezen, de lasten van deze activiteiten worden verantwoord onder afzonderlijke begrotingsposten zoals adviezen derden, overige personeelslasten en ICT-lasten. Daardoor blijft de realisatie op de post onderzoekskosten achter bij begroot.
- Advies derden: Er is € 1,853 miljoen minder uitgegeven dan begroot. De realisatie ten opzichte van 2019 is gestegen met € 11,268 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door extern gefinancierde projecten.
- Doorbelasting: De inzet van medewerkers voor extern gefinancierde projecten wordt doorbelast aan deze projecten. In de begroting werd rekening gehouden met een doorbelasting van € 4,892 miljoen aan baten. Door het gestegen projectvolume was de werkelijke inzet van medewerkers hoger. De werkelijke doorbelasting kwam uit op € 6,954 miljoen, € 2,062 miljoen hoger dan begroot. Dit levert een positief dekkingsresultaat op.

Specificatie:

Omschrijving	Realisatie 2020		
	Project gefinancierd	Overig	Totaal
Voorlichting	467	606	1.073
Bijeenkomsten	1.474	305	1.779
Onderzoek	675	576	1.251
Advies derden	73.026	2.736	75.762
Bijdragen en lidmaatschappen	-	538	538
Doorbelasting	6.951	(6.951)	-
Activiteitskosten	82.593	(2.190)	80.403

Overige lasten (21)

	Realisatie 2020	Begroot 2020	Realisatie 2019
Overige lasten	452	1.690	1.894

Specificatie:

Omschrijving	Realisatie 2020		
Overige lasten	Project gefinancierd	Overig	Totaal
	706	(254)	452

Financiële baten en lasten (22)

	Realisatie 2020	Begroot 2020	Realisatie 2019
Opbrengst van effecten	3.298	-	1.196
Rentebaten	15	-	3
(Rente)lasten	(161)	-	(158)
Totaal financiële baten en lasten	3.152	-	1.041

De opbrengst van effecten is conform de gemaakte contributieafspraken niet opgenomen in de begroting. De gerealiseerde opbrengst is daardoor in het resultaat van de Vereniging een plus ten opzichte van de begroting.

Resultaat deelnemingen (23)

	Realisatie 2020	Begroot 2020	Realisatie 2019
Congres- en Studiecentrum VNG B.V.	(1.989)	134	411
VNG International B.V.	98	153	253
VNG Risicobeheer B.V.	615	267	345
VNG Realisatie B.V.	22	100	32
VNG Naleving B.V.	152	155	243
VNG Diensten B.V. (enkelvoudig)	143	(134)	(56)
Vennootschapsbelasting	-	-	(318)
Totaal resultaat deelnemingen	(959)	675	912

VNG Diensten B.V. (VNG Diensten)

VNG Diensten is de houdstermaatschappij namens VNG en is 100% aandeelhoudster van de hieronder genoemde deelnemingen. Het resultaat van VNG Diensten, exclusief resultaat deelnemingen, bestaat voornamelijk uit de management fee van de bedrijven en het rente-resultaat over het liquide vermogen.

Het resultaat VNG Diensten geschoond van resultaat deelnemingen, komt € 0,199 miljoen beter uit dan het voorgaande jaar. Oorzaak is achterwaartse verliesverrekening van de fiscale eenheid Vennootschapsbelasting. Ten opzichte van het voorgaande jaar verslechterde het bedrijfsresultaat met € 71.237. Dit wordt veroorzaakt dat VNG Diensten kosten voor haar rekening heeft genomen ten behoeve van alle bedrijven en deze, vanwege het algemeen karakter ervan, niet heeft doorbelast. Tot slot namen ook de kosten van het aanhouden van het liquide vermogen toe met € 41.425.

Congres- en Studiecentrum VNG B.V.

Het resultaat van Congres- en Studiecentrum B.V. voor belastingen bedraagt € 1,989 miljoen negatief ten opzichte van een winst van € 0,411 miljoen een jaar eerder. In vergelijking met de begroting 2020 is een negatieve afwijking zichtbaar van € 2,123 miljoen. Deze negatieve afwijking is volledig toe te schrijven aan de coronapandemie als gevolg waarvan Academie en Congressen een bijzonder slecht jaar beleefde. Academie en Congressen bleven steken op 33% respectievelijk 54% van de gestelde targets terwijl Trainees daarentegen juist hun beste jaar ooit beleefde met een behaalde marge van 126% van de target. In onderhavig boekjaar is een reorganisatie in gang gezet waarvan de kosten van het sociaal plan 0,852 miljoen bedragen. De totale gerealiseerde brutomarge voor 2020 bedraagt € 2,983 miljoen en is daarmee 42% lager dan begroot en 35% lager dan voorgaand boekjaar. De bedrijfskosten laten een nagenoeg gelijk beeld zien ten opzichte van begroot, namelijk € 4,972 miljoen versus € 4,978 miljoen. In de bedrijfskosten zit in 2020 per saldo voor 0,726 miljoen aan incidentele baten en lasten. Zonder deze eenmalige posten is een sterke daling zichtbaar zijn van 0,732 miljoen. Deze positieve afwijking is grotendeels verklaarbaar door fors lagere personeels- en overige bedrijfskosten (wegens in het jaar ingezette besparingen).

VNG Risicobeheer B.V.

In 2020 kwam het resultaat van VNG Risicobeheer voor belasting uit op € 0,615 miljoen, dit is € 0,348 miljoen hoger dan begroot. De opbouw hiervan is als volgt; de baten kwamen € 0,147 miljoen (10%) boven begroot uit door hogere bijdragen uit verzekeringsproducten. De totale lasten kwamen € 0,201 miljoen (17%) lager uit dan begroot. De lagere personeelskosten worden veroorzaakt doordat bij de begroting van 2020 een vacature opgenomen was, uiteindelijk is deze ingevuld met externen.

De lagere overige bedrijfskosten hebben betrekking op de door VNG gemaakte kosten betreffende het zorgcontract. Het jaar 2020 was een aanbestedingsjaar, de externe begeleidingskosten waren lager dan verwacht.

VNG International B.V. (VNG-I)

Het nettoresultaat van VNG-I na belasting kwam ten opzichte van het vorige boekjaar € 0,092 miljoen of wel 49,1% lager uit. In het resultaat is het resultaat van de deelneming in Tunesië (€ 0,082 miljoen) opgenomen. Het resultaat voor belastingen is als volgt te verklaren. De marge (baten minus directe lasten) nam af met 6,3% of wel met € 0,42 miljoen. De indirecte of apparaatskosten namen met € 0,542 miljoen (8,5%) af. Hierdoor nam het bedrijfsresultaat ten opzichte van 2019 met € 0,122 miljoen toe. Vervolgens kwam ten opzichte van 2019 het saldo financiële baten € 0,367 miljoen lager uit door verlies op de sterke in waarde afgenomen USD. Na winstbelasting geeft dit ten opzichte van 2019 49,1% lager resultaat. De ten opzichte van 2019 lagere indirecte kosten komen voort uit lagere personeelslasten (daling 6,6%) en lagere bedrijfskosten als gevolg van de corona crisis (daling 16,2%). Bij dit alles kan worden gesteld dat de meeste projecten die VNG-I. uitvoert opdrachten zijn van het Ministerie van Buitenlandse Zaken de Europese Commissie en de Wereld Bank. De VNG is voor een (zeer) klein deel

opdrachtgever (de beleidsopdracht). Niet al deze projectbaten zijn marge gevend. Ten opzichte van de begroting 2020 realiseert VNG-I een resultaat dat € 0,058 miljoen (37,7%) onder begroot uitkomt. Ten opzichte van begroot komt de brutomarge met € 0,139 miljoen hoger uit. De indirecte kosten komen ten opzichte van begroot € 0,145 miljoen lager uit. Na aftrek van het valuta verlies blijft er een resultaat over dat 37,7% lager is dan begroot.

VNG Realisatie B.V.

VNG Realisatie heeft geen permanent winststreven. In de begroting 2020 is een positief resultaat opgenomen teneinde eventuele toekomstige schommelingen in het weerstandsvermogen te kunnen opvangen. Deze schommelingen kunnen alleen ontstaan door projectverliezen dan wel een substantieel beroep op de BWW voorziening.

Beide zaken hebben zich ook in 2020 niet op substantieel niveau voorgedaan. In AVA november 2020 is derhalve het besluit genomen de potentiële marge op overige (niet GGU) projecten niet volledig te nemen. In de begroting was een positief resultaat van € 0,100 miljoen voor belasting opgenomen, in de jaarrekening werd dit uiteindelijke € 0,022 miljoen (€ 0,014 miljoen na belastingen). De omzet was hoger dan in 2019 € 46 miljoen in plaats van € 43 miljoen en ook hoger dan begroot (€ 43 miljoen).

VNG Naleving B.V.

VNG Naleving ondersteunt gemeenten bij de uitvoering van toezicht en handhaving in het sociaal domein. Dit gebeurt door personele inzet voor de uitvoering van subsidieprojecten binnen het VNG programma Handhaving en Naleving en het verzorgen van opleidingen en trainingen. De kosten over 2020 zijn achtergebleven bij begroot. Dit betreft met name de personeelskosten. In lijn met het achterblijven van de kosten zijn ook de opbrengsten lager uitgekomen dan begroot. Er werden minder kosten doorbelast ten laste van de verschillende subsidies. Het resultaat voor belasting over 2020 komt met € 0,152 miljoen net iets onder begroot uit. Het verschil bedraagt € 0,003 miljoen. Ten opzichte van 2019 daalt het resultaat met € 0,091 miljoen.

WNT-verantwoording 2020 Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op VNG van toepassing zijnde regelgeving.

Het bezoldigingsmaximum in 2020 voor de VNG is € 201.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van het Bestuur bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband. De leden van het Bestuur van de VNG ontvangen geen bezoldiging.

Bezoldiging topfunctionarissen 2020

Gegevens 2020			
bedragen x € 1	Jantine Kriens	Leonard Geluk	Pieter Jeroense
Functiegegevens	Algemeen Directeur	Algemeen Directeur	Plv. Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/03	01/04 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	41.480	112.659	148.407
Beloningen betaalbaar op termijn	5.506	15.833	21.138
Subtotaal	46.986	128.4929	169.544
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	50.250	150.750	201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	46.986	128.492	169.544
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2019			
bedragen x € 1	Jantine Kriens	Pieter Jeroense	
Functiegegevens	Algemeen Directeur	Plv. Algemeen Directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1	1
Dienstbetrekking?		ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		170.951	147.482
Beloningen betaalbaar op termijn		20.476	19.947
Subtotaal		191.427	167.429
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		194.000	194.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging		191.427	167.429
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.	N.v.t.

Overzicht 2020 voor de WNT van de Toezichthoudende functionarissen VNG
(met bezoldiging kleiner dan € 1.700)

Naam	Functie	Periode
Dhr. J. van Zanen	Voorzitter van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. H. Bruls	Vice-voorzitter van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. A. de Baat	Penningmeester	01/01 t/m 31/12
Dhr. E. van Oosterhout	Secretaris	01/01 t/m 31/12
Mw. I. Adema	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 15/10
Dhr. R. Cazemier	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 01/07
Dhr. V. Everhardt	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. T. Heerts	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. P. Heijkoop	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. A. Hofland	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Mw. L. Hooijdonk	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. J. Kompier	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. S. de Langen	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. R. Lieveense	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. H. Lenferink	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. A. Mulder	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Mw. S. Mutluer	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Mw. W. Paulusma	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Mw. A. Penn-te Strake	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 01/07
Dhr. A. Reinders	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. B. Revis	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 15/10
Dhr. C. Rutten	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Mw. E. van Selm	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. G. Soest	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Mw. Tiemens	Lid van het Bestuur	15/10 t/m 31/12
Mw. A. Usmany-Dallinga	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. F. Weerwind	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. T. Weterings	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12

Geconsolideerde jaarrekening 2020

Geconsolideerde balans per 31 december 2020

Voor bestemming van het resultaat (bedragen x € 1.000)

ACTIVA

		2020	2019
<i>Vaste activa</i>			
Immateriële vaste activa		433	376
Software			
Materiële vaste activa (24)			
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	9.958		10.601
Activa in uitvoering	282		220
Machines en installaties	646		709
Andere vaste bedrijfsmiddelen	953		830
		11.839	12.360
Financiële vaste activa			
Overige effecten	63.385		62.368
		63.385	62.368
Totaal vaste activa		75.657	75.104
<i>Vlottende activa</i>			
Vorderingen			
Handelsdebiteuren	7.053		7.021
Overige vorderingen	13.032		10.806
Overlopende activa	7.793		7.361
		27.878	25.188
Liquide middelen (25)		53.563	53.003
		53.563	53.003
Totaal vlottende activa		81.441	78.191
Totaal activa		157.098	153.295

PASSIVA

		2020	2019
Eigen vermogen			
Groepsvermogen	62.379	64.627	
		62.379	64.627
Voorzieningen (26)			
Voorzieningen	3.739	2.764	
		3.739	2.764
Kortlopende schulden			
Handelscrediteuren	10.280	11.562	
Belastingen en premie sociale verzekeringen	6.165	5.572	
Overlopende passiva (27)	60.848	56.556	
Overige schulden (28)	13.687	12.213	
		90.980	85.904
Totaal passiva		157.098	153.295

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2020

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Baten		
Contributies	23.480	22.787
Bijdrage projecten	93.879	84.289
Vergoeding geleverde diensten (29)	27.717	35.009
Overige baten (30)	5.546	5.879
Som der baten	150.622	147.964
Lasten		
Salarissen (31)	33.129	31.208
Sociale lasten (31)	4.245	4.208
Pensioenbijdragen (31)	5.506	5.109
Overige personeelslasten (31)	14.665	12.068
Afschrijvingen	1.214	1.430
Activiteitslasten	89.481	87.683
Overige lasten (32)	6.073	8.091
Som der lasten	154.313	149.797
Bedrijfsresultaat	(3.691)	(1.833)

Financiële baten en lasten		
Opbrengst van effecten	3.298	1.196
Rentebaten	16	34
(Rente)lasten	(555)	(162)
Resultaat uit verkoop deelnemingen	-	(90)
Som der financiële baten en lasten	2.759	977
Bijzondere baten en lasten	308	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor Vpb	(624)	(856)
Vennootschapsbelasting	-	(318)
Resultaat	(624)	(1.174)
Dekking uit het vermogen	608	858
Onverdeeld resultaat	(16)	(316)

Resultaatsbestemming

Het resultaat 2020 is gelijk aan € 0,624 miljoen negatief. De onttrekking uit de bestemmingsreserve, gelijk aan € 0,608 miljoen, is toegevoegd aan het onverdeeld resultaat. Het onverdeeld resultaat, € 0,016 miljoen negatief, wordt in mindering gebracht op de overige reserves.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(bedragen x € 1.000)

		2020	2019
Bedrijfsresultaat	(3.691)		(1.833)
Afschrijvingen en waardeverminderingen	1.214		1.430
Cashflow		(2.477)	(403)
Afname vorderingen	(2.690)		(10.388)
Toename voorzieningen	975		697
Toename kortlopende schulden	5.076		9.097
		3.361	(594)
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		884	(977)
Ontvangen interest	16		34
Ontvangen dividend	1.064		1.196
Betaalde interest	(555)		(162)
Resultaat effectentransacties	2.235		0
Mutatie omrekenverschillen	(28)		53
Betaalde/ontvangen vennootschapsbelasting	307		(318)
Kasstroom uit operationele activiteiten		3.039	803
(Des)investeringen in immateriële vaste activa	(57)		(376)
(Des)investeringen in materiële vaste activa	(693)		(2.413)
Investeringen in financiële vaste activa	(2.613)		(128)
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		(3.363)	(2.917)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		0	0
Netto kasstroom		560	(3.111)
Mutatie liquide middelen (01-01 t/m 31-12)		560	(3.111)

Toelichting op de geconsolideerde balans

(bedragen x € 1.000)

Materiële vaste activa (24)

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

	Bedrijfs- gebouwen en -terreinen	Activa in uitvoering	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Totaal 2020
Beginstand					
Aanschafwaarde	24.246	220	5.929	5.260	35.655
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	(13.645)	-	(5.220)	(4.432)	(23.297)
Boekwaarde 1 januari 2019	10.601	220	709	828	12.358
Mutaties					
Investerings	218	282	24	350	874
Desinvesteringen aanschafwaarde	-	-	-	(440)	(440)
Desinvesteringen afschrijvingen	-	-	-	439	439
Herrubriceringen aanschafwaarde	-	(220)	-	-	(220)
Herrubriceringen afschrijvingen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	(861)	-	(87)	(225)	(1.173)
Totaal mutaties	(643)	62	(63)	124	(520)
Eindstand					
Aanschafwaarde	24.464	282	5.953	6.049	36.748
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	(14.506)	-	(5.307)	(5.096)	(24.909)
Boekwaarde 31 december	9.958	282	646	953	11.839
Afschrijvingspercentages	2-20%		5-16,7%	10-33%	

Liquide middelen (25)

	2020	2019
Kas	13	10
Bank	53.550	52.993
Stand per 31 december	53.563	53.003

Het saldo van de liquide middelen betreft het totaal van de kas, zakelijke rekeningen-courant en spaar-/vermogensspaarrekeningen. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Vereniging.

Voorzieningen (26)

Voorziening	2020	2019
Stand per 1 januari	2.764	2.068
Bij: dotaties	1.651	1.167
Af: onttrekkingen	(668)	(445)
Af: vrijval	(8)	(26)
Stand per 31 december	3.739	2.764

In 2020 is de voorziening voor toekomstige jaarlijkse verplichtingen gestegen met € 0,975 miljoen. Het saldo bestaat de voorzieningen projecten (€ 0, 848 miljoen), nieuwe WW- en Bovenwettelijke WW-gerechtigden, mede als gevolg van de afspraken gemaakt met individuele medewerkers, en de betaling van bestaande gerechtigden en de vrijval als gevolg van oud-medewerkers, waarvan de rechten vrijvallen als gevolg van ander werk en/of het opnieuw berekenen van de looptijd van de BWW (€ 1,542 miljoen).

In de reorganisatievoorziening (€ 0,818 miljoen) zijn, voor VNG Congres- en Studiecencentrum B.V., de kosten als gevolg van de lopende herstructurering opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de onderneming. Deze reorganisatie is het gevolg van verslechterde bedrijfseconomische omstandigheden naar aanleiding van de negatieve gevolgen van de corona-pandemie. De voorziening betreft het totaal van de nog te betalen reorganisatiekosten per ultimo boekjaar. De berekening is gebaseerd op de kosten van externe adviseurs met betrekking tot uit te brengen advisering, transitievergoedingen, sociaal plan en overige personeelsgerelateerde kosten.

Daarnaast is t.b.v. de toekomstig uit te keren ambtsjubilea een voorziening gevormd. In 2020 bedraagt deze voorziening € 0,531 miljoen.

Overlopende passiva (27)

	2020	2019
Vooruit gefactureerde bedragen	12.154	10.930
Vooruit gefactureerde contributie	12.872	12.401
Vooruit ontvangen subsidies	27.820	19.036
Fonds GGU & Gemeentefonds saldi	8.002	14.189
Stand per 31 december	60.848	56.556

Overige schulden (28)

	2020	2019
Div. reserveringen voor verlof en vakantiegeld	5.174	4.431
Overige schulden	8.513	7.782
Stand per 31 december	13.687	12.213

Overige informatie

Bankgaranties

VNG International heeft bij ABN AMRO een obligokrediet van € 2,6 miljoen. Binnen dit krediet kan VNG International bij ABN AMRO Bank N.V. bankgaranties afsluiten. Als zekerheid zijn voor een gelijk bedrag debiteuren verpand. Voorts heeft VNG International één bankgarantie via ABN AMRO N.V. afgegeven ter waarde van € 3,259 miljoen.

- Libya, EU Local Governance and Stabilization (€ 0,890 miljoen) met als begunstigde The European Commission, DG
- Libya, EU Pilot Projects (€ 0,273 miljoen) met als begunstigde Directorate-General for Neighbourhood and Enlargement Negotiations
- Libya, Improved Service delivery and Accountability (€ 1,021 miljoen met als begunstigde European Commission
- Tunisia, support to the process of decentr & deconcentration (€ 1,074 miljoen met als begunstigde Delegation de L'Union Europe

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De totale verplichting voor het beheer en onderhoud van het automatiseringssysteem, het platform voor aanbestedingen en de Facilitaire Diensten (Catering, Onderhoud gebouwen, Schoonmaak en receptiediensten) bedraagt € 5,531 miljoen (t/m 2024).

Per jaar is de verplichting:

2021 € 3,717 miljoen

2022 € 0,742 miljoen

2023 € 0,566 miljoen

2024 € 0,506 miljoen

Wet Ketenaansprakelijkheid

De onderneming is onderworpen aan de Wet Ketenaansprakelijkheid en de Wet Inlenersaansprakelijkheid. Uit dien hoofde kan de onderneming worden aangesproken voor de door onderaannemers mogelijk niet afgedragen belastingen en premies sociale verzekeringen.

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)

Algemeen

Het resultaat is uitgekomen op € 0,624 miljoen negatief. Na de onttrekking uit de bestemmingsreserve, € 0,608 miljoen voor de lasten van de herhuisvesting, is het onverdeeld resultaat uitgekomen op € 0,016 miljoen negatief. Het resultaat is ten opzichte van 2020 met € 0,300 miljoen gedaald. Het bedrijfsresultaat is uitgekomen op € 3,691 miljoen negatief. Dit is ten opzichte van 2019 een verslechtering van € 1,858 miljoen. Deze verslechtering wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere opbrengsten in de dienstverlening als gevolg van de Corona pandemie, hogere personeelskosten, en lagere bedrijfslasten.

Het resultaat uit de effectenportefeuille en de bijzondere bate zijnde de carry back VPB verrekening zorgen ervoor dat het resultaat € 0,300 miljoen hoger is dan in 2019. De baten uit effecten stijgen ten opzichte van 2019 met € 2.102 miljoen, door de realisatie van koerswinsten door de verkoop van de effecten.

Vergoeding geleverde diensten (29)

	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Vergoeding geleverde diensten	27.717	35.009
Totaal vergoeding geleverde diensten	27.717	35.009

De vergoeding geleverde diensten daalt ten opzichte van 2019 met € 7,3 miljoen komt voornamelijk door de daling van opbrengsten van de georganiseerde congressen als gevolg van Corona.

Overige baten (30)

	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Opbrengst derden	2.662	3.083
Auteursvergoedingen	201	150
Overige baten	2.683	2.646
Totaal overige baten	5.546	5.879

De overige baten zijn in 2020 € 0,333 miljoen lager dan vorig jaar. Bij VNG Naleving BV is de opbrengst derden lager, omdat er minder trainingen en cursussen zijn georganiseerd als gevolg van de Corona pandemie.

Personeelslasten (31)

	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Salarissen	33.129	31.208
Sociale lasten	4.245	4.209
Pensioenbijdragen	5.506	5.109
Overige personeelslasten	14.665	12.068
Totaal personeelslasten	57.545	52.594

De totale bezetting van de VNG is per ultimo 2020 als volgt onderverdeeld naar de verschillende onderdelen (in fte's):

	Realisatie 2020	Realisatie 2019
VNG, de Vereniging	295,5	269
Congres- en Studiecentrum VNG B.V. (incl. COD)	31,3	29,9
VNG International B.V. (incl. buitenlandse dochterbedrijven)	87,2	77,1
VNG Risicobeheer B.V.	3,9	3,9
VNG Realisatie B.V.	70,0	67,05
VNG Naleving B.V.	32,2	35,31
	520,1	482,26

Ten opzichte van het voorgaande jaar stijgen de personeelslasten met € 4,951 miljoen. De stijging is een optelsom van hogere salarislasten als gevolg van meer fte's in dienst, de gewijzigde ARAR en AVR.

Overige lasten (32)

	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Huisvestingskosten	911	862
Onderhoudskosten en inventaris	328	388
Automatisering	2.316	3.399
Telecommunicatie	(117)	(408)
Drukwerkkosten	(4)	34
Bibliotheekkosten	158	766
Restauratieve kosten	273	450
Overige bedrijfskosten	2.208	2.600
	6.073	8.091

De daling in de overige lasten wordt veroorzaakt door de bijdrage die hier geboekt staat vanuit het GT Telefonie project op automatisering en de daling van de overige bedrijfskosten. De daling van de bibliotheekkosten wordt veroorzaakt, doordat de factuur voor Reprorecht (€ 0,635 miljoen) in 2020 geboekt is onder de overige bedrijfskosten.

De honoraria voor de externe accountant met betrekking tot het boekjaar 2020 opgenomen in de controle- en advieskosten, opgenomen onder overige bedrijfsposten, zijn als volgt samengesteld:

	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Onderzoek van de jaarrekening	188	155
Andere controle opdrachten	156	152
Fiscaal advies en niet controle opdrachten	83	114
Totaal	427	421

Overzicht mutatie eigen vermogen

(bedragen x € 1.000)

Vermelding van de mutatie in het eigen vermogen is volgens de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) een verplicht onderdeel van de jaarrekening.

	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Geconsolideerd nettoresultaat na belastingen toekomend aan de rechtspersoon	(624)	(1.174)
Mutatie herwaarderingsreserve	(1.596)	3.773
Omrekenverschillen	(28)	-
Wijziging waardering deelnemingen	-	53
Mutatie eigen vermogen	(2.248)	2.652

Den Haag, 23 april 2021.

Namens het bestuur,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

w.g. Jan van Zanen,
Voorzitter

w.g. Eric van Oosterhout
Penningmeester

Overige gegevens

Overige zaken betreffende de jaarrekening

Vaststelling jaarrekening

Conform artikel 8 lid 5 legt het bestuur de jaarrekening ter vaststelling voor aan de algemene ledenvergadering.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de leden van Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Vereniging van Nederlandse Gemeenten te 's Gravenhage gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging van Nederlandse Gemeenten per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven' en met de bepalingen bij en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2020;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2020;
- het geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2020; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol Wet Normering Topinkomens (WNT) 2020 en het Protocol beheer Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering VNG vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging van Nederlandse Gemeenten, zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf inzake overige aangelegenheden

Tijdens onze controle hebben wij vanwege Covid-19 maatregelen noodgedwongen meer werkzaamheden op afstand uitgevoerd. Deze manier van werken heeft het moeilijker voor ons gemaakt om bepaalde waarnemingen te doen wat er toe kan leiden dat bepaalde signalen worden gemist. Bij het plannen van onze werkzaamheden hebben wij aandacht besteed aan de risico's hiervan en hebben waar nodig aanvullende werkzaamheden gepland en uitgevoerd. Wij zijn dan ook van mening dat de verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het VNG jaarverslag en de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven' is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen de andere informatie, waaronder het jaarverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, waaronder Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven' en met de bepalingen bij en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vereniging.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2020, het Protocol beheer Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering VNG, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing dat relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren aan het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Woudenberg, 23 april 2021
Vallei Accountants Audit B.V.

Drs. L.S. Goeman RA w.g.

**Vereniging van
Nederlandse Gemeenten**

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 83 93
info@vng.nl

april 2021

vng.nl